

نیازسنجی آموزشی اعضاء هیئت علمی دانشگاه آزاد و دولتی و ارائه راهکارهای مطلوب

Needs assessment of faculty members at public universities and the
Islamic Azad University

دریافت مقاله: ۸۹/۲/۱؛ دریافت نسخه نهایی: ۸۹/۴/۵؛ پذیرش مقاله: ۸۹/۴/۱۵

F. Kiumarsi (Ph.D)

K. Kamkari (Ph.D)

S. Shokrzade (M.A)

shohreh_shokrzadeh@yahoo.com

فیروز کیومرثی^۱

دکتر کامبیز کامکاری^۲

شهره شکرزاده^۳

Abstract: This study explored professional needs of faculty members at public universities and the Islamic Azad University (IAU). Data were collected using a five-point check list. Results indicated that academics at IAU needed to learn more about Windows software, conference presentation in English, and principles of effective communications. On the other hand, academics in public universities needed to learn more about academic writing in English, delivering speech in English, planning principles, effective communications, lesson plan preparation, and SPSS.

Key words: needs assessment, faculty members, public universities

چکیده: در این تحقیق به بررسی «نیازسنجی آموزشی اعضاء هیئت علمی دانشگاه آزاد و دولتی و ارائه راهکارهای مطلوب» پرداخته شده و هدف اصلی تحقیق به اولویت‌بندی نیازهای آموزشی در دانشگاه آزاد و دولتی و مقایسه آن‌ها در دو دانشگاه معطوف می‌باشد. طرح تحقیق حاضر توصیفی بوده و از نوع زمینه‌یابی می‌باشد. ابزار مورد استفاده، یک چکلیست حاوی ۴۱ دوره آموزشی است که در طیف ۱ تا ۵ اندازه‌گیری می‌شوند. در نهایت، با استفاده از روش لیکچر جهت اولویت‌بندی نیازهای مدل آماری t تک گروهی جهت بررسی وضعیت موجود دیدگاه تمنه‌ها پرداخته شد. یافته‌های تحقیق نشان داد که اعضاء هیئت علمی دانشگاه آزاد به «آشنایی با نرم افزار Windows، نحوه ارائه شفاهی مقالات انگلیسی به صورت سخنرانی و روش‌های برقراری ارتباط موفق»، در حالی که اعضاء هیئت علمی دانشگاه دولتی به «آموزش زبان انگلیسی، نحوه ارائه شفاهی مقالات انگلیسی به صورت سخنرانی، اصول برنامه‌ریزی، روش‌های برقراری ارتباط موفق، آشنایی با نحوه مقاله نویسی به زبان انگلیسی، روان‌شناسی تحولی، نحوه تدوین طرح درس و آشنایی با نرم افزار SPSS»، به عنوان مهمترین نیازهای آموزشی تأکید کرده‌اند.

کلید واژه‌ها: نیازسنجی، نیازسنجی آموزشی، اعضای هیئت علمی

۱. عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد اسلامشهر

۲. عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد اسلامشهر

۳. پژوهشگر و مدرس دانشگاه آزاد اسلامی

مقدمه

دانشگاه‌های آزاد و دولتی، به عنوان یکی از ارکان اساسی نظام آموزش عالی در کشور محسوب می‌شوند که با در پیش گرفتن نظام آموزش، موفق شده‌اند فرسته‌های آموزشی متعددی را برای خیل عظیمی از زنان و مردان فراهم سازند. به طوری که امروزه دانشگاه‌ها به عنوان پرچمدار اشاعه دوره‌های متنوع آموزش عالی در سطح کشور محسوب می‌شوند. بدین منظور در راستای برقایی نظام آموزش مدام آساتید، نیازها و راهبردهای آموزش اعضای هیئت علمی دانشگاه، احساس شده و برنامه‌ریزان را بر آن داشته تا به تبیین و پس از آن شناسایی نیازهای آموزشی اعضای هیئت علمی، به اولویت‌بندی نیازهای آموزشی پرداخته شود (معصومی، ۱۳۷۹).

از این‌رو، در تحقیق حاضر به بررسی نیازسنجی آموزشی اعضاء هیئت علمی دانشگاه آزاد و دولتی و ارائه راهکارهای مطلوب پرداخته، پس از شناسایی نیازهای آموزشی اعضاء هیئت علمی به اولویت‌بندی آن‌ها پرداخته تا از این طریق بتوان به تفاوت بین اولویت‌های دوره‌های آموزشی در دانشگاه آزاد و دولتی نائل آمد.

ابهامت‌گوناگونی در زمینه نیازهای آموزشی افراد بزرگسال و بخصوص اعضای هیئت علمی دانشگاه آزاد و دولتی وجود دارد. اینگونه ابهامات نه تنها به نیازهای آموزشی بلکه به ارایه راهکارهای مناسب جهت ارتقای دانش، توانش و بینش معطوف است. از این‌رو، خلاص اطلاعات در زمینه نیازهای آموزشی و ارایه راهکارهای آموزشی به عنوان منبع مساله پژوهش حاضر شناخته می‌شود. به عبارتی دیگر، آموزش نیروی انسانی شاغل و دانشگاه‌ها، به عنوان یک نظام در آموزش کشور جایگاه درخور توجهی را کسب کرده است.

بنابراین، می‌توان مطرح نمود که مسأله اصلی تحقیق حاضر موضوع بسیار مهم بررسی نیازهای آموزشی اعضاء هیئت علمی دانشگاه آزاد و دولتی است. علی‌رغم اهمیت فراوان این مقوله در برنامه‌ریزی آموزشی، شواهد حاکی از آن است که تا به حال نیازهای آموزشی به طور کلی در نظام آموزش و پژوهش و حتی آموزش عالی کشور به طور دقیق تعریف نشده و این امر به ویژه در آموزش اعضاء هیئت علمی به طور جامع و نظاممند، انجام نگرفته است (مرزه حاج‌آقایی، ۱۳۷۴).

عدم نیازسنجی و نادیده گرفتن نیازها و مسائل نیروی انسانی سبب می‌شود تا ضمن آنکه دوره‌های آموزشی برگزار شده فاقد کارآیی و اثربخشی لازم باشند، بی‌اعتقادی نیروها به آموزش و بهسازی حرفة‌ای از یکسو و اتلاف گسترده منابع را از سوی دیگر به دنبال خواهد داشت. پژوهش حاضر، با درک این امر، نیازسنجی اعضاء هیئت علمی در دانشگاه آزاد و دولتی را مدنظر قرار داده تا با شناسایی نیازهای آن‌ها و اولویت این نیازها، دوره‌های آموزشی را برای اجرا پیشنهاد نماید. مساله اصلی تحقیق حاضر، شناسایی و اولویت‌بندی نیازهای آموزشی اعضاء هیئت علمی دانشگاه آزاد و دولتی بوده و سؤالات اصلی به شرح زیرند:

- دوره‌های آموزشی اعضاء هیئت علمی دانشگاه آزاد به ترتیب اولویت چه می‌باشد؟
- دوره‌های آموزشی اعضاء هیئت علمی دانشگاه دولتی به ترتیب اولویت چه می‌باشد؟
- آیا تفاوت معنی‌داری بین اولویت دوره‌های آموزشی نمونه‌ها در دانشگاه آزاد و دولتی وجود دارد؟
- آیا تفاوت معنی‌داری بین اولویت دوره‌های آموزشی نمونه‌ها با تأکید بر جنسیت، تحصیلات، رشته تحصیلی، سن و سابقه خدمت وجود دارد؟

در نتیجه، تعیین نیازهای آموزشی نقطه آغاز هر نوع آموزش است که تاثیر عمده‌ای در اثربخشی و نیز فراهم آوردن مبنای برای ارزیابی و تصمیم‌گیری در زمینه‌های مختلف آموزش دارد و می‌توان مطرح نمود که هیچ وظیفه‌ای مهم‌تر از تعیین نیازها در فرایند آموزش و بهسازی وجود ندارد (طالبزاده، ۱۳۸۳).

برای ایجاد این تغییرات بنیادی، توجه اساسی باید به کارآیی هر چه بیشتر و افزایش بازده آموزش معطوف شود. عوامل و متغیرهای زیادی در افزایش بازده آموزش دخالت دارند که تمرکز اصلی این پژوهش از میان این عوامل و متغیرها به اعضاء هیئت علمی به عنوان یک عامل تأثیرگذار در فرایند یادگیری، در سطح آموزش عالی می‌باشد. اشتغال استادی هیئت علمی در دانشگاه‌ها معمولاً مشروط به داشتن شرایط و صلاحیت‌های علمی و تخصصی در رشته مورد نظر می‌باشد. بنابراین کمتر می‌توان در دانشگاه‌ها با اعضای هیئت علمی مواجه شد که قبل از شروع تدریس در دانشگاه، آموزش‌های لازم را برای تدریس و انتقال دانش و تخصص خود دیده باشند (لطفي، ۱۳۷۸).

بنابراین، شناخت این نیازها به صورت دقیق و علمی ضروری است و پاسخگویی به این نیازها نیز بر اساس شناخت دقیق آنها ضرورت دارد. استادی هیئت علمی دانشگاه‌ها در بسیاری از موارد به دلایل گوناگون از جمله مشغله‌های کاری و نیز عدم شناخت تخصصی از فرآیند نیازسنجی آموزشی، نیازهای آموزشی خود را یا اصلاً نمی‌شناسند و یا به اشتباه برخی نیازهای آموزشی را در خود احساس می‌کنند که در حقیقت نیاز نیست، انتظار می‌رود این تحقیق بتواند در زمینه نیازسنجی دقیق آموزشی برای اعضاء هیئت علمی دانشگاه آزاد و دولتی مفید بوده و بتواند اولویت‌های نیازهای آموزشی را تعیین نماید (ابطحی، ۱۳۷۷).

در نهایت، مطرح می‌شود که انجام تحقیق فوق، در راستای شناسایی و الیت‌بندی نیازهای آموزشی اعضاء هیئت علمی دانشگاه آزاد و دولتی جهت ارائه راهکارهای مطلوب با توجه به مواردی که مطرح گردید، ضروری بوده و در واقع می‌تواند در زمینه‌ی برپایی نظام آموزش مداوم استادی دانشگاه جهت کسب صلاحیت‌های مناسب با خود، افزایش آگاهی‌های علمی-کاربردی نوین در زمینه‌ی فعالیت‌های شغلی، فرآگیری رویکرد جامع از نیازسنجی آموزشی و شناسایی نیازهای آموزشی در راستای برطرف نمودن خلاصه‌ها و ضعف‌های آموزشی، به روز نمودن مطالب علمی و توسعه نیروی انسانی در دانشگاه‌ها مفید واقع شود.

لازم به ذکر است که در این تحقیق با چهار هدف اصلی و چهار هدف کاربردی سروکار داشته که به شرح زیر مطرح می‌شوند:

اهداف اصلی

- اولویت‌بندی دوره‌های آموزشی اعضاء هیئت علمی دانشگاه آزاد
- اولویت‌بندی دوره‌های آموزشی اعضاء هیئت علمی دانشگاه دولتی
- بررسی مقایسه‌ای اولویت‌های دوره‌های آموزشی نمونه‌ها در دانشگاه آزاد و دولتی
- بررسی مقایسه‌ای اولویت‌های دوره‌های آموزشی نمونه‌ها با تأکید بر جنسیت، تحصیلات، رشته تحصیلی، سن و سابقه خدمت

اهداف کاربردی

- ارائه‌ی راهکارهای مطلوب جهت برگزاری دوره‌های آموزشی برای اعضاء هیئت علمی دانشگاه آزاد
 - ارائه‌ی راهکارهای مطلوب جهت برگزاری دوره‌های آموزشی برای اعضاء هیئت علمی دانشگاه دولتی
 - ارائه‌ی دوره‌های آموزشی مورد نیاز برای اعضاء هیئت علمی دانشگاه آزاد
 - ارائه‌ی دوره‌های آموزشی مورد نیاز برای اعضاء هیئت علمی دانشگاه دولتی
- همچنین، در این تحقیق، متغیر نیازسنجی به عنوان متغیر وابسته مورد مطالعه واقع شده است که از لحاظ نظری، نیازسنجی آموزشی، عبارتست از شناسایی نیازها؛ بدین ترتیب که فاصله میان «آنچه هست» و «آنچه باید باشد» و درجه‌بندی آن‌ها به ترتیب اولویت و انتخاب نیازهایی که باید کاهش یابند یا حذف شوند (عباس‌زادگان و ترک‌زاده، ۱۳۷۹). همچنین به صورت عملیاتی، نیازسنجی آموزشی، عبارت است از شناسایی و اولویت‌بندی نیازهای آموزشی اعضاء هیئت علمی دانشگاه آزاد و دولتی.

روش تحقیق

در این تحقیق، از طرح تحقیق زمینه‌بایی استفاده به عمل آمده و به نظرسنجی از اساتید هیئت علمی دانشگاه آزاد و دولتی در راستای بررسی نیازهای آموزشی پرداخته شده است. لازم به ذکر است، جامعه تحقیق حاضر را تمامی اعضاء هیئت علمی دانشگاه‌های آزاد و دولتی شهر تهران تشکیل می‌دهند که با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی، تعداد ۲۴۰ نفر از اعضاء هیئت علمی ۱۲۰ نفر هیئت علمی دانشگاه آزاد و ۱۲۰ نفر هیئت علمی دانشگاه دولتی) و ۴۰ نفر از نخبگان در حیطه‌های نیازسنجی آموزشی و برنامه‌ریزی، به عنوان نمونه، انتخاب شدند. لازم به ذکر است از آنجایی که در تحقیقات توصیفی حجم نمونه ۱۲۰ نفر مکافی است (دلاور، ۱۳۸۶)، در این تحقیق نیز از هر گروه تعداد ۱۲۰ نفر

انتخاب شده است تا مفروضه انتخاب حجم نمونه در تحقیقات زمینه‌یابی رعایت شود. همچنین، واحدهای نمونه‌برداری جهت انتخاب اعضاء هیئت علمی دانشگاه آزاد، مرکز مطالعات و آموزش توسعه منابع نیروی انسانی منطقه ۸ و واحدهای نمونه‌برداری جهت تعیین اعضای هیئت علمی دانشگاه دولتی، دانشگاه تهران، دانشگاه علامه طباطبایی و دانشگاه تربیت مدرس می‌باشد.

ابزار اندازه‌گیری

جهت نظرسنجی از نمونه‌های تحقیق (اعضاء هیئت علمی دانشگاه آزاد و دولتی)، از یک چکلیست حاوی دوره‌های آموزشی استفاده به عمل آمده که با توجه به طیف لیکرت از بسیار زیاد تا بسیار کم اندازه‌گیری می‌شود. بدین ترتیب که نمونه‌های تحقیق، میزان نیاز آموزشی مربوطه را در یکی از پنج طیف بسیار زیاد (۵)، زیاد (۴)، متوسط (۳)، کم (۲) و بسیار کم (۱) مشخص می‌نمایند. در حالی که به منظور نظرسنجی از نخگان، از طریق مصاحبه با ایشان اقدام به شناسایی اولویت‌بندی نیازهای آموزشی گردیده است. شایان ذکر است مطرح شود که در فرایند مصاحبه از متخصصان و کارشناسان تنظیم دوره‌های آموزشی در دفتر مطالعات و آموزش منابع انسانی، ابتدا دوره‌های آموزشی تدوین گردیده و سپس چکلیست حاوی دوره‌های آموزشی به تأیید ۱۰ نفر از استادی هیئت علمی و ۱۰ نفر از برنامه‌نویسان رسانده شد و از این طریق چکلیست حاوی دوره‌های آموزشی تهیه و بدین ترتیب، روایی محظوی تایید گردید.

روش تجزیه و تحلیل داده‌ها

با توجه به این که موضوع تحقیق حاضر به نیازسنجی آموزشی اعضاء هیئت علمی دانشگاه آزاد و دولتی و ارائه راهکارهای مطلوب معطوف می‌باشد، از این‌رو، با استفاده از چکلیست رفتاری حاوی دوره‌های آموزشی، به نظرسنجی از اعضای هیئت علمی دو دانشگاه آزاد و دولتی با استفاده از روش آماری t تک‌گروهی و بهره‌گیری از میانگین نظری \bar{x} ، به میزان ضرورت نیازسنجی آموزشی از دیدگاه اعضای هیئت علمی پرداخته شد. همچنین، در راستای مقایسه دیدگاه اعضای هیئت علمی با تأکید بر نوع (دانشگاه آزاد و دولتی)، جنسیت، تحصیلات (فوق‌لیسانس و دکتری) از مدل آماری t برای دو گروه مستقل و همچنین، مقایسه دیدگاه اعضای هیئت علمی با تأکید بر رشته تحصیلی، سن و سابقه خدمت از مدل آماری تحلیل واریانس یک‌طرفه استفاده شده است.

یافته‌ها

جدول ۱. اولویت‌بندی «نیازسنجی آموزشی» دوره‌ها از دیدگاه اعضاء هیئت علمی دانشگاه آزاد

شماره سؤال	گویه	میانگین	اولویت
۱	آشنایی با نحوه مقاله نویسی به زبان فارسی	۳/۸۰	اول
۲	آشنایی با نرم‌افزار Office	۳/۷۷	اول
۳	روش تحقیق	۳/۷۵	اول
۴	آشنایی با نرم افزار Windows	۳/۷۴	اول
۵	آشنایی با نرم‌افزار SPSS	۳/۶۶	اول
۶	آشنایی با نیازسنجی	۳/۶۴	اول
۷	آشنایی با اینترنت	۳/۳۲	دوم
۸	آشنایی با نرم‌افزار Unix	۳/۲۹	دوم
۹	ارزشیابی پیشرفت تحصیلی	۳/۲۷	دوم
۱۰	اصول برنامه‌ریزی	۳/۲۵	دوم
۱۱	آشنایی با نرم‌افزار Lisrel	۳/۲۵	دوم
۱۲	آمار استنباطی	۳/۲۳	دوم
۱۳	آشنایی با نرم‌افزار Front Page	۳/۲۱	سوم
۱۴	آمار توصیفی	۳/۲۱	سوم
۱۵	الگوهای یاددهی- یادگیری	۳/۱۶	سوم
۱۶	روان‌شناسی تعلوی	۳/۱۶	سوم
۱۷	انگیزش و یاددهی اثربخش	۳/۱۰	سوم
۱۸	آشنایی با نرم‌افزار Power Point	۳/۰۴	سوم
۱۹	آشنایی با نحوه گزارش‌نویسی	۳/۰۲	سوم
۲۰	آشنایی با نرم‌افزار Access	۳/۰۲	سوم
۲۱	آشنایی با متون علمی	۳/۰۱	سوم
۲۲	اصول مدیریت	۳/۰۱	سوم
۲۳	اصول و فنون مصاحبه	۳	سوم
۲۴	آشنایی با اصول کتابداری	۲/۹۷	سوم
۲۵	آشنایی با نرم‌افزار Excel	۲/۹۵	سوم
۲۶	آموزش زبان انگلیسی	۲/۹۰	چهارم
۲۷	نحوه ارائه شفاهی مقالات انگلیسی به صورت سخنرانی	۲/۸۹	چهارم
۲۸	آشایی با فن ترجمه	۲/۸۹	چهارم
۲۹	نحوه نگارش CV	۲/۸۳	چهارم
۳۰	آشنایی با نرم‌افزار DOS	۲/۸۲	چهارم
۳۱	آموزش مکالمه زبان انگلیسی	۲/۸۰	چهارم
۳۲	آشنایی با نرم‌افزار WORD	۲/۷۷	چهارم
۳۳	روش‌های برقراری ارتباط موفق	۲/۷۶	چهارم
۳۴	نحوه ارزشیابی نهایی (تراکمی)	۲/۷۵	چهارم
۳۵	نحوه تدوین طرح درس	۲/۷۰	چهارم

چهارم	۲/۶۱	آشنایی با نحوه مقاله نویسی به زبان انگلیسی	۳۶
پنجم	۲/۶۰	فلسفه تعلیم و تربیت	۳۷
پنجم	۲/۵۰	اصول برقراری ارتباط	۳۸
پنجم	۲/۴۹	روان‌شناسی تربیتی	۳۹
پنجم	۲/۳۶	آشنایی با آینین‌نامه‌های آموزشی و پژوهشی	۴۰

با استفاده از روش لی‌هی که میانگین‌ها را طبق نقاط درصدی (پنجک‌ها)، به پنج طبقه تقسیم می‌نماید (پس از مرتب کردن میانگین‌ها)، اعضاء هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی، دوره‌های «آشنایی با نحوه مقاله نویسی به زبان فارسی، آشنایی با نرم‌افزار Office، روش تحقیق، آشنایی با نرم‌افزار Windows، آشنایی با نرم‌افزار SPSS، آشنایی با نیازسنجدی» را به عنوان اولویت اول، قرار داده‌اند. بنابراین، از دیدگاه اعضاء هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی، در دوره‌هایی که به عنوان اولویت اول قرار دارند، ضرورت نیازسنجدی آموزشی بیشتر احساس می‌شود.

جدول ۲. اولویت‌بندی «نیازسنجدی آموزشی» دوره‌ها از دیدگاه اعضاء هیئت علمی دانشگاه دولتی

شماره سوال	گویه	میانگین	اولویت
۱	آشنایی با نرم‌افزار SPSS	۴/۰۳	اول
۲	روش تحقیق	۳/۹۱	اول
۳	آشنایی با نحوه مقاله نویسی به زبان فارسی	۳/۹۰	اول
۴	آشنایی با نرم‌افزار Office	۳/۸۵	اول
۵	اصول برنامه‌ریزی	۳/۷۱	اول
۶	آموزش زبان انگلیسی	۳/۶۵	دوم
۷	آشنایی با اینترنت	۳/۵۵	دوم
۸	ارزشیابی پیشرفت تحصیلی	۳/۵۲	دوم
۹	روان‌شناسی تحولی	۳/۵۱	دوم
۱۰	آمار توصیفی	۳/۴۱	دوم
۱۱	آشنایی با نیازسنجدی	۳/۳۸	دوم
۱۲	انگیزش و یاددهی اثربخش	۳/۳۸	دوم
۱۳	آشنایی با نرم‌افزار Lisrel	۳/۲۶	دوم
۱۴	آشنایی با نرم‌افزار Unix	۳/۳۶	دوم
۱۵	آشنایی با نرم‌افزار Power Point	۳/۲۸	سوم
۱۶	آشنایی با نرم‌افزار Front Page	۳/۲۵	سوم
۱۷	اصول و فنون مصاحبه	۳/۲۵	سوم
۱۸	آشنایی با نرم‌افزار Windows	۳/۱۹	سوم
۱۹	آشنایی با نحوه گزارش نویسی	۳/۱۶	سوم
۲۰	آشنایی با اصول کتابداری	۳/۱۶	سوم
۲۱	الگوهای یاددهی-یادگیری	۳/۱۵	سوم

نیازسنجی آموزشی اعضاء هیئت علمی دانشگاه آزاد و دولتی و ...

سوم	۳/۱۳	اصول مدیریت	۲۲
سوم	۳	آموزش مکالمه زبان انگلیسی	۲۳
سوم	۳	نحوه تدوین طرح درس	۲۴
سوم	۳	آمار استنباطی	۲۵
سوم	۲/۹۵	آشنایی با فن ترجمه	۲۶
سوم	۲/۹۵	آشنایی با متون علمی	۲۷
چهارم	۲/۹۰	آشنایی با نحوه مقاله نویسی به زبان انگلیسی	۲۸
چهارم	۲/۹۰	فلسفه تعلیم و تربیت	۲۹
چهارم	۲/۹۰	نحوه نگارش CV	۳۰
چهارم	۲/۸۸	آشنایی با نرم افزار Access	۳۱
چهارم	۲/۸۸	آشنایی با نرم افزار DOS	۳۲
چهارم	۲/۸۳	آشنایی با نرم افزار WORD	۳۳
چهارم	۲/۸۳	آشنایی با نرم افزار Excel	۳۴
چهارم	۲/۶۱	اصول برقراری ارتباط	۳۵
چهارم	۲/۶۱	نحوه ارزشیابی نهایی (تراکمی)	۳۶
پنجم	۲/۵۳	آشنایی با آیین نامه های آموزشی و پژوهشی	۳۷
پنجم	۲/۴۱	روان شناسی تربیتی	۳۸
پنجم	۲/۳۵	روش های هر قراری ارتباط موفق	۳۹
پنجم	۲/۲۲	نحوه ارائه شفاهی مقالات انگلیسی به صورت سخنرانی	۴۰

با استفاده از روش لی هی که میانگین ها را طبق نقاط درصدی (پنجکها)، به پنج طبقه تقسیم می نماید (پس از مرتب کردن میانگین ها)، اعضاء هیئت علمی دانشگاه های دولتی، دوره های «آشنایی با نرم افزار SPSS، روش تحقیق، آشنایی با نحوه مقاله نویسی به زبان فارسی، آشنایی با نرم افزار Office و اصول برنامه ریزی» را به عنوان اولویت اول، قرار داده اند. بنابراین، از دیدگاه اعضاء هیئت علمی دانشگاه های دولتی، در دوره هایی که به عنوان اولویت اول قرار دارند، ضرورت نیازسنجی آموزشی بیشتر احساس می شود.

جدول ۳.۳ تک گروهی مرتبط با «نیازمنجی آموزشی» دوره‌ها از دیدگاه اعضاء هیئت علمی دانشگاه آزاد

شماره سؤال	گویه	میانگین نظری	میانگین تجربی	میزان	درجه آزادی	سطح معنی‌داری
۱	آشنایی با نرم‌افزار Windows	۳	۳/۷۴	۶/۲۸	۱۱۹	۰/۰۱
۲	آموزش زبان انگلیسی	۳	۲/۹۰	-۰/۷۱	۱۱۹	-
۳	الگوهای یاددهی- یادگیری	۳	۲/۱۶	۱/۴۵	۱۱۹	-
۴	اصول مدیریت	۳	۳/۰۱	۰/۱۷	۱۱۹	-
۵	آشنایی با نیازمنجی	۳	۲/۶۴	۶/۲۶	۱۱۹	۰/۰۱
۶	ارزشیابی پیشرفت تحصیلی	۳	۲/۲۷	۲/۳۷	۱۱۸	۰/۰۱
۷	آشنایی با نرم‌افزار Access	۳	۳/۰۲	۰/۱۸	۱۱۹	-
۸	نحوه ارائه شفاهی مقالات انگلیسی به صورت سخنرانی	۳	۲/۸۹	-۰/۸۴	۱۱۷	-
۹	نحوه نگارش CV	۳	۲/۸۳	-۱/۶۱	۱۱۹	-
۱۰	اصول برقراری ارتباط	۳	۲/۵۰	-۵/۳۶	۱۱۹	۰/۰۱
۱۱	اصول برنامه‌ریزی	۳	۲/۲۵	۲/۳۱	۱۱۹	۰/۰۵
۱۲	آشنایی با فن ترجمه	۳	۲/۸۹	-۱/۳۸	۱۱۹	-
۱۳	آشنایی با نرم‌افزار WORD	۳	۲/۷۷	-۲/۰۸	۱۱۹	۰/۰۵
۱۴	آشنایی با آینه‌نامه‌های آموزشی و پرورشی	۳	۲/۳۶	-۷/۰۹	۱۱۹	۰/۰۱
۱۵	آموزش مکالمه زبان انگلیسی	۳	۲/۸۰	-۱/۹۹	۱۱۹	۰/۰۵
۱۶	فلسفه تعلیم و تربیت	۳	۲/۶۰	-۴/۳۴	۱۱۹	۰/۰۱
۱۷	آشنایی با اصول کتابداری	۳	۲/۹۷	-۰/۲۰	۱۱۹	-
۱۸	آشنایی با نرم‌افزار DOS	۳	۲/۸۲	-۱/۶۸	۱۱۹	-
۱۹	روش تحقیق	۳	۲/۷۵	۶/۷۹	۱۱۹	۰/۰۱
۲۰	آشنایی با نحوه مقاله نویسی به زبان فارسی	۳	۳/۸۰	۷/۴۸	۱۱۹	۰/۰۱
۲۱	روش‌های برقراری ارتباط موفق	۳	۲/۷۶	-۱/۹۰	۱۱۹	-
۲۲	آشنایی با نرم‌افزار Excel	۳	۲/۹۵	-۰/۳۹	۱۱۹	-
۲۳	آشنایی با نحوه مقاله نویسی به زبان انگلیسی	۳	۲/۶۱	-۳/۷۳	۱۱۹	۰/۰۱
۲۴	روان‌شناسی نحوی	۳	۳/۱۶	۱/۳۷	۱۱۹	-
۲۵	اصول و فنون مصاحبه	۳	۳	۰/۰۱	۱۱۹	-
۲۶	آشنایی با اینترنت	۳	۳/۳۲	۲/۹۵	۱۱۹	۰/۰۱
۲۷	آشنایی با نرم‌افزار Power Point	۳	۳/۰۴	۰/۳۲	۱۱۹	-
۲۸	انگیزش و یاددهی اثربخش	۳	۲/۱۰	۰/۸۲	۱۱۹	-
۲۹	نحوه تدوین طرح درس	۳	۲/۷۰	-۲/۸۲	۱۱۹	۰/۰۱
۳۰	آشنایی با نرم‌افزار Unix	۳	۳/۲۹	۲/۷۴	۱۱۹	۰/۰۱
۳۱	آشنایی با نحوه گزارش نویسی	۳	۳/۰۲	۰/۲۱	۱۱۹	-
۳۲	آمار توصیفی	۳	۳/۲۱	۱/۸۵	۱۱۹	-
۳۳	آشنایی با نرم‌افزار Office	۳	۳/۷۷	۷/۳۹	۱۱۹	۰/۰۱
۳۴	آشنایی با نرم‌افزار SPSS	۳	۳/۶۶	۵/۶۲	۱۱۹	۰/۰۱
۳۵	روان‌شناسی تربیتی	۳	۲/۴۹	-۴/۶۸	۱۱۹	۰/۰۱

نیازسنجی آموزشی اعضاء هیئت علمی دانشگاه آزاد و دولتی و ...

۰/۰۵	۱۱۷	۱/۹۰	۲/۲۳	۳	آمار استنباطی	۳۶
۰/۰۵	۱۱۹	۲/۲۵	۳/۲۵	۳	Lisrel	۳۷
۰/۰۱	۱۱۹	-۲/۴۳	۲/۷۵	۳	نحوه ارزشیابی نهایی (تراکمی)	۳۸
۰/۰۵	۱۱۹	۱/۹۷	۲/۲۱	۳	آشنایی با نرم افزار Front Page	۳۹
-	۱۱۹	۰/۲۰	۳/۰۱	۳	آشنایی با متون علمی	۴۰

با تأکید بر میزان مقادیر t به دست آمده، مطرح می شود تفاوت معنی داری بین میانگین نظری ($\mu=3$) با میانگین های تجربی به دست آمده در دوره های آموزشی شماره های ۱، ۵، ۶، ۱۰، ۱۱، ۱۳، ۱۴، ۱۵، ۱۶، ۱۹، ۲۰، ۲۳، ۲۶، ۲۹، ۳۰، ۳۳، ۳۴، ۳۵، ۳۶، ۳۷، ۳۸ و ۳۹ در سطح $0/05 = \alpha$ وجود دارد.

در دوره های آموزشی شماره های ۱، ۵، ۶، ۱۱، ۱۹، ۲۰، ۲۶، ۳۰، ۳۳، ۳۶، ۳۷ و ۳۹ در دوره های آموزشی شماره های تجربی از میانگین های تجربی بالاتر بوده و از دیدگاه اعضاء هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی ضرورت نیازسنجی آموزشی در دوره های فوق، بیشتر از حد متوسط (مورد انتظار) است.

در حالیکه در دوره های آموزشی شماره های ۱۰، ۱۳، ۱۵، ۱۴، ۱۶، ۲۳، ۲۹، ۳۵ و ۳۸، میانگین های تجربی از میانگین نظری پایین تر بوده و از دیدگاه اعضاء هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی ضرورت نیازسنجی آموزشی در دوره های فوق، کمتر از حد متوسط (مورد انتظار) است.

در نهایت، در دوره های آموزشی شماره های ۲، ۳، ۴، ۵، ۶، ۷، ۸، ۹، ۱۰، ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۵، ۱۶، ۱۷، ۱۸، ۱۹، ۲۰، ۲۱، ۲۲، ۲۴، ۲۵، ۲۶، ۲۷، ۲۸، ۲۹ و ۳۰ در سطح $0/05 = \alpha$ وجود دارد.

در دوره های آموزشی شماره های ۲، ۵، ۶، ۱۱، ۱۹، ۲۰، ۲۴، ۲۵، ۲۶، ۲۷، ۲۸، ۲۹ و ۳۰ در دوره های آموزشی شماره های تجربی از میانگین های تجربی بالاتر بوده و از دیدگاه اعضاء هیئت علمی دانشگاه دولتی ضرورت نیازسنجی آموزشی در دوره های فوق، کمتر از حد متوسط (مورد انتظار) است.

در حالیکه در دوره های آموزشی شماره های ۸، ۱۰، ۱۴، ۲۱، ۲۵، ۳۵ و ۳۸، میانگین تجربی از میانگین نظری پایین تر بوده و از دیدگاه اعضاء هیئت علمی دانشگاه دولتی ضرورت نیازسنجی آموزشی در دوره های فوق، کمتر از حد متوسط (مورد انتظار) است.

در نهایت، در دوره های آموزشی شماره های ۱، ۴، ۳، ۵، ۶، ۹، ۱۲، ۱۳، ۱۵، ۱۶، ۱۷، ۱۸، ۱۹، ۲۲، ۲۳، ۲۹ و ۴۰ میانگین های تجربی و میانگین نظری در حد یکسان است؛ یعنی از دیدگاه اعضاء هیئت علمی دانشگاه دولتی، ضرورت نیازسنجی آموزشی در دوره های فوق، در حد متوسط (مورد انتظار) است.

جدول ۴. تک گروهی مرتبط با «نیازسنگی آموزشی» دوره‌ها از دیدگاه اعضاء هیئت علمی دانشگاه دولتی

شماره سوال	گویه	میانگین نظری	میانگین تجربی	میزان ت	درجه آزادی	سطح معنی‌داری
۱	آشنایی با نرم‌افزار Windows	۳	۳/۱۹	۱/۷۹	۱۱۹	-
۲	آموزش زبان انگلیسی	۳	۳/۶۵	۶/۰۷	۱۱۹	۰/۰۱
۳	الگوهای یاددهی-یادگیری	۳	۳/۱۵	۱/۱۷	۱۱۹	-
۴	اصول مدیریت	۳	۳/۱۳	۱/۲۱	۱۱۹	-
۵	آشنایی با نیازسنگی	۳	۳/۳۸	۳/۲۳	۱۱۹	۰/۰۱
۶	ارزشیابی پیشرفت تحصیلی	۳	۳/۵۲	۵/۱۹	۱۱۷	۰/۰۱
۷	آشنایی با نرم‌افزار Access	۳	۲/۸۸	۰/۰۸۹	۱۱۹	-
۸	نحوه ارائه شفاهی مقالات انگلیسی به صورت سخنرانی	۳	۲/۲۲	-۹/۷۵	۱۱۷	۰/۰۱
۹	نحوه نگارش CV	۳	۲/۹۰	-۰/۹۴	۱۱۹	-
۱۰	اصول برقراری ارتباط	۳	۲/۶۱	-۴/۲۴	۱۱۹	۰/۰۱
۱۱	اصول برنامه‌ریزی	۳	۳/۷۱	۸/۶۸	۱۱۹	۰/۰۱
۱۲	آشنایی با فن ترجیمه	۳	۲/۹۵	-۰/۶۹	۱۱۹	-
۱۳	آشنایی با نرم‌افزار WORD	۳	۲/۸۳	-۱/۵۹	۱۱۹	-
۱۴	آشنایی با آینندگانهای آموزشی و پژوهشی	۳	۲/۰۳	-۵/۳۲	۱۱۹	۰/۰۱
۱۵	آموزش مکالمه زبان انگلیسی	۳	۲/۹۹	۰/۰۱	۱۱۹	-
۱۶	فلسفه تعلیم و تربیت	۳	۲/۹۰	-۱/۱۵	۱۱۹	-
۱۷	آشنایی با اصول کتابداری	۳	۲/۱۶	۱/۴۵	۱۱۹	-
۱۸	آشنایی با نرم‌افزار DOS	۳	۲/۸۸	-۱/۲۱	۱۱۹	-
۱۹	روش تحقیق	۳	۳/۹۱	۸/۸۵	۱۱۹	۰/۰۱
۲۰	آشنایی با نحوه مقاله نویسی به زبان فارسی	۳	۳/۹۰	۹/۱۲	۱۱۹	۰/۰۱
۲۱	روش‌های برقراری ارتباط موفق	۳	۲/۲۵	-۶/۴۰	۱۱۹	۰/۰۱
۲۲	آشنایی با نرم‌افزار Excel	۳	۲/۸۳	-۱/۳۴	۱۱۹	-
۲۳	آشنایی با نحوه مقاله نویسی به زبان انگلیسی	۳	۲/۹۰	-۰/۹۴	۱۱۹	-
۲۴	روان‌شناسی تحولی	۳	۳/۵۱	۴/۴۳	۱۱۹	۰/۰۱
۲۵	اصول و فنون مصاحبه	۳	۳/۲۵	۲/۲۱	۱۱۹	۰/۰۵
۲۶	آشنایی با اینترنت	۳	۳/۵۵	۵/۳۷	۱۱۹	۰/۰۱
۲۷	آشنایی با نرم‌افزار Power Point	۳	۳/۲۸	۲/۲۸	۱۱۹	۰/۰۵
۲۸	انگیزش و یاددهی اثربخش	۳	۳/۳۸	۳/۱۴	۱۱۹	۰/۰۱
۲۹	نحوه تدوین طرح درس	۳	۲/۹۹	۰/۰۱	۱۱۹	-
۳۰	آشنایی با نرم‌افزار Unix	۳	۳/۲۶	۳/۵۱	۱۱۹	۰/۰۱
۳۱	آشنایی با نحوه گزارش نویسی	۳	۳/۱۶	۱/۴۵	۱۱۹	-
۳۲	آمار توصیفی	۳	۳/۴۱	۳/۶۵	۱۱۹	۰/۰۱
۳۳	آشنایی با نرم‌افزار Office	۳	۳/۸۵	۸/۳۶	۱۱۹	۰/۰۱
۳۴	آشنایی با نرم‌افزار SPSS	۳	۴/۰۳	۱۱/۰۹	۱۱۹	۰/۰۱

نیازسنجی آموزشی اعضاء هیئت علمی دانشگاه آزاد و دولتی و ...

۰/۰۱	۱۱۹	-۵/۵۶	۲/۴۱	۳	روان‌شناسی تربیتی	۳۵
-	۱۱۷	۰/۰۱	۲/۹۹	۳	آمار استاتی	۳۶
۰/۰۱	۱۱۹	۳/۳۴	۳/۳۶	۳	Lisrel آشنایی با نرم‌افزار	۳۷
۰/۰۱	۱۱۹	-۴/۲۴	۲/۶۱	۳	نحوه ارزشیابی نهایی (تراکمی)	۳۸
۰/۰۵	۱۱۹	۲/۳۱	۳/۲۵	۳	Front Page آشنایی با نرم‌افزار	۳۹
-	۱۱۹	-۰/۶۹	۲/۹۵	۳	آشنایی با متون علمی	۴۰

جدول ۵.۱ تک گروهی مرتبط با «نیازسنجی آموزشی» دوره‌ها از دیدگاه اعضاء هیئت علمی دانشگاه آزاد و دولتی

شماره سوال	گویه	میانگین نظری	میانگین تجربی	میزان t	درجه آزادی	سطح معنی‌داری
۱	آشنایی با نرم افزار Windows	۳	۳/۴۶	۵/۷۳	بی‌نهایت	۰/۰۱
۲	آموزش زبان انگلیسی	۳	۳/۲۷	۳/۲۰	بی‌نهایت	۰/۰۱
۳	الگوهای یاددهی-یادگیری	۳	۳/۱۵	۱/۸۵	بی‌نهایت	-
۴	اصول مدیریت	۳	۳/۰۷	۱/۰۲	بی‌نهایت	-
۵	آشنایی با نیازسنجی	۳	۳/۵۱	۶/۵۲	بی‌نهایت	۰/۰۱
۶	ارزشیابی پیشرفت نصیحتی	۳	۳/۴۰	۵/۱۶	بی‌نهایت	۰/۰۱
۷	آشنایی با نرم‌افزار Access	۳	۲/۹۵	-۰/۴۹	بی‌نهایت	-
۸	نحوه ارائه شفاهی مقالات انگلیسی به صورت سخنرانی	۳	۲/۵۵	-۵/۸۵	بی‌نهایت	۰/۰۱
۹	نحوه نگارش CV	۳	۲/۸۶	-۱/۸۰	بی‌نهایت	-
۱۰	اصول برقراری ارتباط	۳	۲/۵۶	-۶/۸۰	بی‌نهایت	۰/۰۱
۱۱	اصول برنامه‌ریزی	۳	۳/۴۸	۶/۲۴	بی‌نهایت	۰/۰۱
۱۲	آشنایی با فن ترجمه	۳	۲/۹۲	-۱/۴۹	بی‌نهایت	-
۱۳	آشنایی با نرم‌افزار WORD	۳	۲/۸۰	-۲/۶۰	بی‌نهایت	۰/۰۱
۱۴	آشنایی با آبین‌نامه‌های آموزشی و پژوهشی	۳	۲/۴۵	-۸/۷۷	بی‌نهایت	۰/۰۱
۱۵	آموزش مکالمه زبان انگلیسی	۳	۲/۹۰	-۱/۴۱	بی‌نهایت	-
۱۶	فلسفه تعلیم و تربیت	۳	۲/۲۵	-۳/۹۲	بی‌نهایت	۰/۰۱
۱۷	آشنایی با اصول کتابداری	۳	۳/۰۷	۰/۸۴	بی‌نهایت	-
۱۸	آشنایی با نرم‌افزار DOS	۳	۲/۸۵	-۲/۰۶	بی‌نهایت	۰/۰۵
۱۹	روش تحقیق	۳	۳/۸۳	۱۰/۹۹	بی‌نهایت	۰/۰۱
۲۰	آشنایی با نحوه مقاله نویسی به زبان فارسی	۳	۳/۸۵	۱۱/۷۰	بی‌نهایت	۰/۰۱
۲۱	روش‌های برقراری ارتباط موفق	۳	۲/۵۵	-۵/۴۷	بی‌نهایت	۰/۰۱

فیروز کیومرثی، دکتر کامبیز کامکاری و شهره شکرزاده

ردیف	عنوان	تاریخ آغاز	تاریخ پایان	ساعت	آشنایی با نرم افزار	ردیف
-	آشنایی با نرم افزار Excel	-۱/۲۳	۲/۸۹	۳	آشنایی با نحوه مقاله نویسی به زبان انگلیسی	۲۲
۰/۰۱	آشنایی با نحوه مقاله نویسی به زبان انگلیسی	-۳/۲۶	۲/۷۵	۳	آشنایی با نحوه مقاله نویسی به زبان انگلیسی	۲۳
۰/۰۱	روان‌شناسی تحولی	۴/۰۴	۳/۳۴	۳	روان‌شناسی تحولی	۲۴
-	اصول و فنون مصاحبه	۱/۵۹	۳/۱۲	۳	اصول و فنون مصاحبه	۲۵
۰/۰۱	آشنایی با اینترنت	۵/۷۷	۳/۴۳	۳	آشنایی با اینترنت	۲۶
-	آشنایی با نرم افزار Power Point	۱/۸۲	۳/۱۶	۳	آشنایی با نرم افزار Power Point	۲۷
۰/۰۱	انگیزش و یاددهی اثربخش	۲/۷۳	۳/۲۴	۳	انگیزش و یاددهی اثربخش	۲۸
۰/۰۵	نحوه تدوین طرح درس	-۲/۰۲	۲/۸۵	۳	نحوه تدوین طرح درس	۲۹
۰/۰۱	آشنایی با نرم افزار Unix	۴/۴۲	۳/۳۲	۳	آشنایی با نرم افزار Unix	۳۰
-	آشنایی با نحوه گزارش نویسی	۱/۱۷	۳/۰۹	۳	آشنایی با نحوه گزارش نویسی	۳۱
۰/۰۱	آمار توصیفی	۳/۸۸	۳/۳۱	۳	آمار توصیفی	۳۲
۰/۰۱	آشنایی با نرم افزار Office	۱۱/۱۵	۳/۸۱	۳	آشنایی با نرم افزار Office	۳۳
۰/۰۱	آشنایی با نرم افزار SPSS	۱۱/۱۶	۳/۸۵	۳	آشنایی با نرم افزار SPSS	۳۴
۰/۰۱	روان‌شناسی تربیتی	-۷/۲۴	۲/۴۵	۳	روان‌شناسی تربیتی	۳۵
-	آمار استنباطی	۱/۳۳	۳/۱۱	۳	آمار استنباطی	۳۶
۰/۰۱	آشنایی با نرم افزار Lisrel	۳/۹۴	۳/۳۱	۳	آشنایی با نرم افزار Lisrel	۳۷
۰/۰۱	نحوه ارزشیابی نهایی (تراکمی)	-۴/۶۳	۲/۶۸	۳	نحوه ارزشیابی نهایی (تراکمی)	۳۸
۰/۰۱	آشنایی با نرم افزار Front Page	۳/۰۳	۳/۲۲	۳	آشنایی با نرم افزار Front Page	۳۹
-	آشنایی با متون علمی	-۰/۳۰	۲/۹۸	۳	آشنایی با متون علمی	۴۰

با تأکید بر میزان مقادیر t به دست آمده، مطرح می‌شود تفاوت معنی‌داری بین میانگین نظری ($\mu = 3$) با میانگین‌های تجربی به دست آمده در دوره‌های آموزشی شماره‌های ۱، ۲، ۵، ۶، ۸، ۱۰، ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۵، ۱۶، ۱۷، ۱۸، ۱۹، ۲۰، ۲۱، ۲۲، ۲۳، ۲۴، ۲۵، ۲۶، ۲۷، ۲۸، ۲۹، ۳۰، ۳۱، ۳۲، ۳۳، ۳۴، ۳۵، ۳۶، ۳۷، ۳۸، ۳۹ و ۴۰ در سطح $\alpha = 0.05$ وجود دارد.

در دوره‌های آموزشی شماره‌های ۱، ۲، ۵، ۶، ۸، ۱۰، ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۵، ۱۶، ۱۷، ۱۸، ۱۹، ۲۰، ۲۱، ۲۲، ۲۳، ۲۴، ۲۵، ۲۶، ۲۷، ۲۸، ۲۹، ۳۰، ۳۱، ۳۲، ۳۳، ۳۴، ۳۵، ۳۶، ۳۷، ۳۸، ۳۹ و ۴۰ میانگین‌های تجربی از میانگین نظری بالاتر بوده و از دیدگاه اعضاء هیئت علمی دانشگاه آزاد و دولتی (در کل) ضرورت نیازسنجی آموزشی در دوره‌های فوق، بیشتر از حد متوسط (مورد انتظار) است. در دوره‌های آموزشی شماره‌های ۸، ۱۰، ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۵، ۱۶، ۱۷، ۱۸، ۱۹، ۲۰، ۲۱، ۲۲، ۲۳، ۲۴، ۲۵، ۲۶، ۲۷، ۲۸، ۲۹، ۳۰، ۳۱، ۳۲، ۳۳، ۳۴، ۳۵، ۳۶، ۳۷، ۳۸، ۳۹ و ۴۰ میانگین‌های تجربی از میانگین نظری پایین‌تر بوده و از دیدگاه اعضاء هیئت علمی دانشگاه آزاد و دولتی (در کل) ضرورت نیازسنجی آموزشی در دوره‌های فوق، کمتر از حد متوسط (مورد انتظار) است.

نیازسنجی آموزشی اعضاء هیئت علمی دانشگاه آزاد و دولتی و ...

در نهایت، در دوره‌های آموزشی شماره‌های ۳، ۴، ۹، ۱۲، ۱۵، ۱۷، ۲۲، ۲۵، ۲۷، ۳۱ و ۴۰ میانگین تجربی و میانگین نظری در حد یکسان است؛ یعنی از دیدگاه اعضاء هیئت علمی دانشگاه آزاد و دولتی (در کل)، ضرورت نیازسنجی آموزشی در دوره‌های فوق، در حد متوسط (مورد انتظار) است.

جدول ۶.۶ دو گروه مستقل مرتبط با «نیازسنجی آموزشی» دوره‌ها از دیدگاه اعضاء هیئت علمی با تأکید بر «نوع دانشگاه (آزاد و دولتی)»

شماره سوال	گویه	سطح سطوح	میانگین انحراف معیار	میزان ۴	درجه آزادی	سطح معنی‌داری
۱	آشنایی با نرم افزار Windows	دانشگاه آزاد	۳/۷۴	۱/۲۹	بی‌نهایت	۳/۴۵
		دانشگاه دولتی	۳/۱۹	۱/۱۶		
۲	آموزش زبان انگلیسی	دانشگاه آزاد	۲/۹۰	۱/۴۱	بی‌نهایت	-۴/۴۲
		دانشگاه دولتی	۳/۶۵	۱/۱۷		
۸	نحوه ارائه شفاهی مقالات انگلیسی به صورت سخنرانی	دانشگاه آزاد	۲/۸۹	۱/۳۰	بی‌نهایت	۴/۷۰
		دانشگاه دولتی	۲/۲۲	۰/۸۶		
۱۱	اصول برنامه‌ریزی	دانشگاه آزاد	۳/۲۵	۱/۱۸	بی‌نهایت	-۳/۰۶
		دانشگاه دولتی	۳/۷۱	۱/۱۷		
۱۶	فلسفه تعلیم و تربیت	دانشگاه آزاد	۲/۶۰	۱/۰۱	بی‌نهایت	-۲/۳۷
		دانشگاه دولتی	۲/۹۰	۰/۹۴		
۲۱	روش‌های پرقراری ارتباط موفق	دانشگاه آزاد	۲/۷۶	۱/۳۴	بی‌نهایت	۲/۶۱
		دانشگاه دولتی	۲/۳۵	۱/۱۱		
۲۳	آشنایی با نحوه مقاله نویسی به زبان انگلیسی	دانشگاه آزاد	۲/۶۱	۱/۱۲	بی‌نهایت	-۱/۹۲
		دانشگاه دولتی	۲/۹۰	۱/۱۵		
۲۴	روان‌شناسی تحولی	دانشگاه آزاد	۳/۱۶	۱/۳۲	بی‌نهایت	۲/۰۸
		دانشگاه دولتی	۳/۵۱	۱/۲۲		
۲۹	نحوه تدوین طرح درس	دانشگاه آزاد	۲/۷۰	۱/۱۳	بی‌نهایت	-۲/۰۳
		دانشگاه دولتی	۳	۱/۰۸		
۳۴	آشنایی با نرم افزار SPSS	دانشگاه آزاد	۳/۶۶	۱/۲۹	بی‌نهایت	-۲/۴۳
		دانشگاه دولتی	۴/۰۳	۱/۰۲		

با تأکید بر میزان مقادیر α به دست آمده، مطرح می‌شود تفاوت معنی‌داری بین دیدگاه اعضاء هیئت علمی دانشگاه آزاد و دولتی در ضرورت نیازسنجی آموزشی دوره‌های شماره ۱، ۲، ۱۱، ۱۶، ۲۱، ۲۳، ۲۴ و ۳۴، در سطح $\alpha = 0.05$ وجود دارد. با رجوع به میانگین‌ها در هر دو گروه، عنوان می‌شود اعضاء هیئت علمی دانشگاه آزاد، بیشتر از اعضاء هیئت علمی دانشگاه‌های دولتی به ضرورت نیازسنجی آموزشی دوره‌های ۱، ۸، ۲۱ اشاره نموده‌اند؛ در حالی که اعضاء هیئت علمی دانشگاه‌های دولتی، بیشتر به ضرورت نیازسنجی آموزشی دوره‌های ۲، ۱۱، ۱۶، ۲۳، ۲۴ و ۳۴ تأکید کرده‌اند.

جدول ۷.۶ دو گروه مستقل مرتبط با «نیازمنجی آموزشی» دوره‌ها از دیدگاه اعضاء هیئت علمی دانشگاه با تأکید بر «جنسبت»

شماره سؤال	گویه	سطوح	میانگین	انحراف معیار	میزان t	درجه آزادی	معنی داری
۰/۰۱	آموزش زبان انگلیسی	مرد	۳/۰۵	۱/۳۷	-۳/۲۰	بی نهایت	
		زن	۳/۶۱	۱/۲۳			
۰/۰۵	اصول مدیریت	مرد	۲/۹۴	۱/۰۸	-۲/۱۶	بی نهایت	
		زن	۳/۲۷	۱/۱۸			
۰/۰۱	آشنایی با فن ترجمه	مرد	۲/۷۹	۰/۸۵	-۳/۰۳	بی نهایت	
		زن	۳/۱۱	۰/۷۳			
۰/۰۱	فلسفه تعلیم و تربیت	مرد	۲/۶۲	۱/۰۵	-۲/۵۳	بی نهایت	
		زن	۲/۹۳	۰/۸۴			
۰/۰۵	آشنایی با نرم افزار DOS	مرد	۲/۷۴	۱/۰۷	-۱/۹۳	بی نهایت	
		زن	۳/۰۲	۱/۱۰			
۰/۰۵	روش تحقیق	مرد	۳/۷۱	۱/۲۰	-۲/۰۱	بی نهایت	
		زن	۴/۰۲	۱/۱۲			
۰/۰۵	آشنایی با نحوه مقاله نویسی به زبان فارسی	مرد	۳/۷۱	۱/۱۱	-۲/۲۹	بی نهایت	
		زن	۴/۰۵	۱/۱۱			
۰/۰۱	روش های برقراری ارتباط موفق	مرد	۲/۴۰	۱/۲۷	-۲/۴۲	بی نهایت	
		زن	۲/۷۹	۱/۱۷			
۰/۰۵	آشنایی با نحوه مقاله نویسی به زبان انگلیسی	مرد	۲/۸۷	۱/۱۳	۱/۹۴	بی نهایت	
		زن	۲/۵۸	۱/۱۴			
۰/۰۱	روان شناسی تحولی	مرد	۲/۱۳	۱/۲۴	-۲/۹۸	بی نهایت	
		زن	۳/۶۴	۱/۲۴			
۰/۰۱	انگیزش و یاددهی اثربخش	مرد	۲/۸۶	۱/۳۶	-۵/۵۶	بی نهایت	
		زن	۳/۸۲	۱/۲۳			
۰/۰۵	روان شناسی تربیتی	مرد	۲/۳۳	۱/۲۱	-۱/۹۷	بی نهایت	
		زن	۲/۶۳	۱/۰۷			
۰/۰۱	آمار استنباطی	مرد	۳/۳۲	۱/۴۳	۲/۸۶	بی نهایت	
		زن	۲/۸۲	۱/۲۲			
۰/۰۵	آشنایی با نرم افزار Lisrel	مرد	۳/۴۵	۱/۱۶	۲/۱۶	بی نهایت	
		زن	۳/۱۰	۱/۲۹			
۰/۰۱	آشنایی با متون علمی	مرد	۲/۷۹	۰/۸۶	-۴/۳۳	بی نهایت	
		زن	۳/۲۶	۰/۷۱			

با تأکید بر میزان مقادیر t بدست آمده، مطرح می‌شود تفاوت معنی‌داری بین دیدگاه نمونه‌های مرد و زن در ضرورت نیازمنجی، آموزشی، دوره‌های ۲، ۴، ۱۶، ۱۸، ۲۰، ۱۹، ۲۱، ۲۳، ۲۴، ۲۶، ۲۸.

نیازسنجی آموزشی اعضاء هیئت علمی دانشگاه آزاد و دولتی و ...

۳۷، ۳۶، ۴۰ و ۳۵ در سطح $0/0.5 = \alpha$ وجود دارد. با رجوع به میانگین‌ها در هر دو گروه، عنوان می‌شود نمونه‌های مرد، بیشتر از نمونه‌های زن، به ضرورت نیازسنجی آموزشی دوره‌های ۳۶، ۲۳ و ۳۷ اشاره نموده‌اند؛ در حالی که نمونه‌های زن، بیشتر به ضرورت نیازسنجی آموزشی دوره‌های ۲، ۴، ۱۲، ۱۶، ۱۸، ۲۰، ۲۱، ۲۳، ۲۴، ۲۶، ۲۸ و ۴۰ تأکید کرده‌اند.

جدول ۸. دو گروه مستقل مرتبط با «نیازسنجی آموزشی» دوره‌ها از دیدگاه اعضاء هیئت علمی دانشگاه با تأکید بر «تحصیلات»

شماره سؤال	گویه	سطح سطوح	میانگین میزان t	انحراف معیار	درجه آزادی	سطح معنی‌داری
۳	الگوهای یاددهی - یادگیری	فوق لیسانس	۳/۶۳	۱/۲۷	۴/۸۱	بی‌نهایت
	دکتری	دکتری	۲/۸۳	۱/۲۶		
۴	اصول مدیریت	فوق لیسانس	۳/۴۶	۱/۱۶	۴/۵۵	بی‌نهایت
	دکتری	دکتری	۲/۸۰	۱/۰۳		
۷	آشنایی با نرم‌افزار Access	فوق لیسانس	۳/۲۱	۱/۴۵	۲/۳۴	بی‌نهایت
	دکتری	دکتری	۲/۷۷	۱/۴۱		
۱۱	اصول برنامه‌ریزی	فوق لیسانس	۳/۸۳	۱/۰۲	۳/۹۰	بی‌نهایت
	دکتری	دکتری	۳/۲۳	۱/۲۵		
۱۲	آشنایی با فن ترجمه	فوق لیسانس	۳/۱۱	۰/۸۲	۳/۰۴	بی‌نهایت
	دکتری	دکتری	۲/۷۸	۰/۷۹		
۱۳	آشنایی با نرم‌افزار WORD	فوق لیسانس	۳/۱۱	۱/۲۷	۳/۳۵	بی‌نهایت
	دکتری	دکتری	۲/۵۹	۱/۰۳		
۱۶	فلسفه تعلیم و تربیت	فوق لیسانس	۲/۹۱	۱/۰۸	۲/۲۱	بی‌نهایت
	دکتری	دکتری	۲/۶۳	۰/۹۰		
۱۷	آشنایی با اصول کتابداری	فوق لیسانس	۳/۶۲	۱/۲۱	۵/۷۰	بی‌نهایت
	دکتری	دکتری	۲/۶۹	۱/۱۳		
۱۸	آشنایی با نرم‌افزار DOS	فوق لیسانس	۳/۲۹	۱/۲۱	۵/۲۱	بی‌نهایت
	دکتری	دکتری	۲/۵۴	۰/۸۸		
۲۱	روش‌های برقراری ارتباط موفق	فوق لیسانس	۲/۷۷	۱/۳۰	۲/۲۵	بی‌نهایت
	دکتری	دکتری	۲/۴۰	۱/۱۹		
۲۲	آشنایی با نرم‌افزار Excel	فوق لیسانس	۳/۱۰	۱/۲۳	۱/۹۹	بی‌نهایت
	دکتری	دکتری	۲/۷۴	۱/۳۷		
۲۵	اصول و فنون مصاحبه	فوق لیسانس	۳/۴۳	۱/۱۳	۳/۳۹	بی‌نهایت
	دکتری	دکتری	۲/۹۰	۱/۱۲		
۲۷	آشنایی با نرم‌افزار Power Point	فوق لیسانس	۳/۶۱	۱/۴۶	۴/۲۱	بی‌نهایت
	دکتری	دکتری	۲/۸۵	۱/۲۳		
۳۰	آشنایی با نرم‌افزار Unix	فوق لیسانس	۳/۵۰	۱/۱۵	۱/۹۲	بی‌نهایت
	دکتری	دکتری	۳/۲۱	۱/۱۴		
۳۱	آشنایی با نحوه	فوق لیسانس	۳/۶۷	۱/۲۵	۶/۲۱	بی‌نهایت

فیروز کیومرثی، دکتر کامبیز کامکاری و شهره شکرزاده

			۱/۰۹	۲/۶۹	دکتری	گزارش نویسی	
۰/۰۵	بی‌نهایت	۱/۹۸	۱/۲۷	۳/۵۱	فوق لیسانس	آمار توصیفی	۳۲
			۱/۳۴	۳/۱۸	دکتری		
۰/۰۱	بی‌نهایت	۲/۹۱	۱/۲۱	۲/۷۱	فوق لیسانس	روان‌شناسی تربیتی	۳۵
			۱/۰۹	۱/۲۷	دکتری		
۰/۰۱	بی‌نهایت	۴/۶۰	۱/۰۳	۳/۶۴	فوق لیسانس	آشنایی با نرم‌افزار Front Page	۳۹
			۱/۲۱	۲/۹۵	دکتری		
۰/۰۵	بی‌نهایت	۲/۱۵	۰/۸۱	۳/۱۲	فوق لیسانس	آشنایی با متون علمی	۴۰
			۰/۸۴	۲/۸۸	دکتری		

با تأکید بر میزان مقادیر t به دست آمده، مطرح می‌شود تفاوت معنی‌داری بین دیدگاه نمونه‌های فوق لیسانس و دکترا در ضرورت نیازسنجی آموزشی دوره‌های ۳، ۴، ۷، ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۶، ۱۷، ۱۸، ۲۱، ۲۷، ۲۵، ۲۲، ۳۰، ۳۱، ۳۲، ۳۵، ۳۹ و ۴۰ در سطح $\alpha = 0/05$ وجود دارد. با رجوع به میانگین‌ها در هر دو گروه، عنوان می‌شود که نمونه‌های فوق لیسانس، بیشتر از نمونه‌های دکترا به ضرورت نیازسنجی آموزشی دوره‌های فوق اشاره نموده‌اند.

جدول ۹. تحلیل وايانس يك طرفه مرتبط با «نيازسنجي آموزشي» دوره‌ها از ديدگاه اعضاء هيئت علمي دانشگاه با تأکید بر «رشته تحصيلي»

سطح معنی‌داری	میزان F	انحراف معیار	میانگین	سطوح	گوییه	شماره سؤال
۰/۰۱	۲۶/۵۱	۱/۱۰	۲/۸۶	علوم انسانی	آموزش زبان انگلیسي	۲
		۱/۳۷	۳/۹۳	- پژوهشکي - پيراپژوهشکي		
		۱/۰۸	۲/۶۸	فنی-مهندسی		
۰/۰۱	۶۰/۲۲	۱/۲۸	۲/۲۹	علوم انسانی	آشنایی با نرم‌افزار Access	۷
		۱/۲۲	۲/۵۶	- پژوهشکي - پيراپژوهشکي		
		۰/۹۶	۴/۳۲	فنی-مهندسی		
۰/۰۱	۶/۰۶	۰/۸۳	۲/۶۹	علوم انسانی	آشنایی با فن ترجمه	۱۲
		۰/۷۹	۳/۱۱	- پژوهشکي - پيراپژوهشکي		
		۰/۷۹	۲/۸۵	فنی-مهندسی		
۰/۰۱	۱۱/۶۷	۰/۹۳	۲/۰۲	علوم انسانی	آشنایی با آينه‌نامه‌های آموزشی و پرورشی	۱۴
		۱/۰۱	۲/۵۴	- پژوهشکي - پيراپژوهشکي		
		۰/۷۷	۲/۷۶	فنی - مهندسی		

نیازمندی آموزشی اعضاء هیئت علمی دانشگاه آزاد و دولتی و ...

۰/۰۱	۱۴/۶۷	۰/۸۱	۴/۴۳	علوم انسانی	روش تحقیق	۱۹
		۱/۱۹	۳/۶۲	- پژوهشکی - پیراپژوهشکی		
		۱/۲۷	۳/۵۱	فی - مهندسی		
۰/۰۱	۱۴/۳۵	۱/۱۵	۳/۵۸	علوم انسانی	آشنایی با نحوه مقاله نویسی به زبان فارسی	۲۰
		۰/۹۷	۴/۲۶	- پژوهشکی - پیراپژوهشکی		
		۱/۰۹	۳/۴۶	فی - مهندسی		
۰/۰۱	۱۵۶	۰/۸۸	۲/۲۳	علوم انسانی	آشنایی با نرم افزار Excel	۲۲
		۱/۰۴	۲/۲۹	- پژوهشکی - پیراپژوهشکی		
		۰/۶۳	۴/۵۹	فی - مهندسی		
۰/۰۱	۷۶/۸۷	۰/۸۸	۲/۵۹	علوم انسانی	روان‌شناسی تحولی	۲۴
		۱/۱۲	۴/۲۷	- پژوهشکی - پیراپژوهشکی		
		۰/۹۹	۲/۶۵	فی - مهندسی		
۰/۰۱	۱۰۹/۵۴	۰/۷۵	۲/۷۰	علوم انسانی	آشنایی با اینترنت	۲۶
		۰/۹۴	۴/۳۶	- پژوهشکی - پیراپژوهشکی		
		۰/۷۷	۲/۷۵	فی - مهندسی		
۰/۰۱	۶۳/۸۵	۱/۱۷	۲/۵۰	علوم انسانی	آشنایی با نرم افزار Power Point	۲۷
		۱/۲۳	۲/۷۹	- پژوهشکی - پیراپژوهشکی		
		۰/۸۳	۴/۵۰	فی - مهندسی		
۰/۰۱	۱۶۵/۹۲	۰/۹۶	۲/۰۲	علوم انسانی	انگیزش و یاددهی اثربخش	۲۸
		۰/۹۱	۲/۴۲	- پژوهشکی - پیراپژوهشکی		
		۰/۸۱	۲/۷۰	فی - مهندسی		
۰/۰۱	۶۸/۸۷	۰/۹۸	۲/۹۳	علوم انسانی	آشنایی با نرم افزار Unix	۳۰
		۰/۹۵	۲/۸۹	- پژوهشکی - پیراپژوهشکی		
		۰/۷۷	۲/۴۸	فی - مهندسی		
۰/۰۱	۶۹/۵۴	۰/۸۵	۴/۴۸	علوم انسانی	آمار توصیفی	۳۲
		۱/۰۷	۲/۷۶	- پژوهشکی - پیراپژوهشکی		
		۱/۰۵	۲/۸۹	فی - مهندسی		
۰/۰۱	۲۱/۴۰	۱/۰۱	۴/۴۰	علوم انسانی	آشنایی با نرم افزار SPSS	۳۴
		۱/۱۲	۳/۳۴	- پژوهشکی - پیراپژوهشکی		

		۱/۱۳	۴/۰۴	فنی - مهندسی		
۰/۰۱	۱۱۵/۹۳	۰/۶۴	۴/۵۶	علوم انسانی	آمار استنباطی	۳۶
		۱/۱۱	۲/۴۰	- پزشکی - پیراپزشکی		
		۱/۰۲	۲/۶۱	فنی - مهندسی		
		۰/۷۲	۴/۲۵	علوم انسانی		
۰/۰۱	۴۲/۶۴	۱/۲۰	۲/۷۷	- پزشکی - پیراپزشکی	آشنایی با نرم افزار Lisrel	۳۷
		۱/۱۰	۳/۱۲	فنی - مهندسی		
		۰/۸۴	۲/۷۲	علوم انسانی		
۰/۰۱	۹/۷۴	۰/۷۹	۳/۲۴	- پزشکی - پیراپزشکی	آشنایی با متون علمی	۴۰
		۰/۷۹	۲/۸۵	فنی - مهندسی		

با تأکید بر میزان مقادیر F به دست آمده، مطرح می‌شود تفاوت معنی‌داری بین دیدگاه رشته‌های علوم انسانی، پزشکی-پیراپزشکی و فنی-مهندسی در ضرورت نیازمنجی آموزشی دوره‌های ۱۲، ۷، ۲، ۱۴، ۱۹، ۲۰، ۲۲، ۲۴، ۲۶، ۲۷، ۳۶، ۳۴، ۳۲، ۳۰، ۲۸، ۲۷، ۳۷، ۳۶ و ۴۰ در سطح $\alpha=0.05$ وجود دارد. با رجوع به میانگین‌ها در هر سه گروه، عنوان می‌شود که رشته‌های علوم انسانی، به ضرورت نیازمنجی آموزشی دوره‌های ۱۹، ۳۰، ۳۲، ۳۴ و ۳۷، رشته‌های پزشکی-پیراپزشکی، به ضرورت نیازمنجی آموزشی دوره‌های ۱۲، ۲۰، ۲۴، ۲۶ و ۴۰ و رشته‌های فنی-مهندسی، بیشتر به ضرورت نیازمنجی آموزشی دوره‌های ۷، ۱۴، ۲۲، ۲۷ و ۲۸ تأکید کرده‌اند.

جدول ۱۰. تحلیل واریانس یکطرفه مرتبط با «نیازمنجی آموزشی» دوره‌ها از دیدگاه اعضاء هیئت علمی دانشگاه با تأکید بر «سن»

سطح معنی‌داری	میزان F	انحراف معیار	میانگین	سطوح	گویه	شماره سؤال
۰/۰۵	۲/۴۳	۱/۱۰	۳/۳۵	۳۰ تا ۳۵ سال	اصول مدیریت	۴
		۰/۸۵	۳/۱۸	۳۶ تا ۴۰ سال		
		۱/۲۲	۲/۸۹	۴۱ تا ۴۵ سال		
		۱/۲۷	۳/۱۶	۴۶ تا ۵۰ سال		
		۱/۲۵	۲/۶۴	۵۱ سال به بالا		
۰/۰۱	۳/۲۰	۱/۰۳	۳/۶۸	۳۰ تا ۳۵ سال	آشنایی با نیازمنجی	۵
		۱/۲۵	۳/۷۱	۳۶ تا ۴۰ سال		
		۱/۲۱	۳/۳۵	۴۱ تا ۴۵ سال		
		۱/۲۳	۲/۹۷	۴۶ تا ۵۰ سال		
		۱/۲۲	۳/۷۸	۵۱ سال به بالا		
۰/۰۵	۲/۴۸	۱/۲۴	۲/۵۶	۳۰ تا ۳۵ سال	نحوه ارائه شفاهی مقالات انگلیسی به صورت سخنرانی	۸
		۱/۰۱	۲/۷۶	۳۶ تا ۴۰ سال		
		۱۵/۱۸	۲/۶۲	۴۱ تا ۴۵ سال		
		۱/۱۰	۲/۵۲	۴۶ تا ۵۰ سال		

نیازستجی آموزشی اعضاء هیئت علمی دانشگاه آزاد و دولتی و ...

		۱/۲۰	۱/۹۶	۵۱ سال به بالا		
۰/۰۱	۴/۰۱	۰/۸۷	۲/۹۱	۳۵ تا ۳۰ سال	آشنایی با فن ترجمه	۱۲
		۰/۷۰	۳/۱۸	۴۰ تا ۳۶ سال		
		۰/۷۶	۲/۶۲	۴۵ تا ۴۱ سال		
		۰/۷۶	۲/۹۱	۵۰ تا ۴۶ سال		
		۰/۷۶	۳	۵۱ سال به بالا		
		۱/۱۵	۲/۶۴	۳۵ تا ۳۰ سال		
۰/۰۱	۴/۶۵	۱/۰۴	۳/۲۰	۴۰ تا ۳۶ سال	آشنایی با نرم افزار WORD	۱۳
		۱/۳۸	۲/۷۸	۴۵ تا ۴۱ سال		
		۰/۸۳	۲/۸۶	۵۰ تا ۴۶ سال		
		۰/۹۳	۲/۱۴	۵۱ سال به بالا		
		۰/۹۱	۲/۴۱	۳۵ تا ۳۰ سال		
۰/۰۱	۳/۱۶	۰/۹۴	۲/۷۹	۴۰ تا ۳۶ سال	آشنایی با آینه‌نامه‌های آموزشی و پژوهشی	۱۴
		۱/۰۲	۲/۳۱	۴۵ تا ۴۱ سال		
		۰/۹۲	۲/۳۳	۵۰ تا ۴۶ سال		
		۰/۹۰	۲/۱۷	۵۱ سال به بالا		
		۰/۸۳	۳/۰۲	۴۵ تا ۳۰ سال		
۰/۰۱	۵/۶۲	۰/۸۹	۳/۲۱	۴۰ تا ۳۶ سال	آموزش مکالمه زبان انگلیسی	۱۵
		۱/۲۵	۲/۴۵	۴۵ تا ۴۱ سال		
		۱/۰۳	۲/۶۹	۵۰ تا ۴۶ سال		
		۱/۲۰	۳/۲۸	۵۱ سال به بالا		
		۰/۹۶	۳/۱۴	۴۵ تا ۳۰ سال		
۰/۰۱	۳/۴۶	۰/۸۹	۲/۸۴	۴۰ تا ۳۶ سال	فلسفه تعلیم و تر育یت	۱۶
		۰/۸۱	۲/۵۴	۴۵ تا ۴۱ سال		
		۱/۰۸	۲/۵۵	۵۰ تا ۴۶ سال		
		۱/۲۵	۲/۵۷	۵۱ سال به بالا		
		۱/۰۱	۳/۱۰	۴۵ تا ۳۰ سال		
۰/۰۱	۷/۷۳	۰/۷۱	۳/۰۷	۴۰ تا ۳۶ سال	آشنایی با نرم افزار DOS	۱۸
		۱/۱۸	۲/۷۱	۴۵ تا ۴۱ سال		
		۱/۳۸	۳/۰۸	۵۰ تا ۴۶ سال		
		۰/۷۶	۱/۹۲	۵۱ سال به بالا		
		۱/۰۱	۳/۱۰	۴۵ تا ۳۰ سال		
۰/۰۵	۲/۳۱	۱/۱۳	۴/۱۴	۴۰ تا ۳۶ سال	روش تحقیق	۱۹
		۱/۲۴	۳/۶۲	۴۵ تا ۴۱ سال		
		۱/۲۵	۳/۵۲	۵۰ تا ۴۶ سال		
		۱/۰۱	۳/۹۲	۵۱ سال به بالا		
		۱/۳۰	۲/۵۶	۴۵ تا ۳۰ سال		
۰/۰۱	۳/۶۰	۱/۲۸	۲/۸۵	۴۰ تا ۳۶ سال	روش‌های برقراری ارتباط موفق	۲۱
		۱/۲۸	۲/۵۱	۴۵ تا ۴۱ سال		
		۰/۹۸	۲/۶۶	۵۰ تا ۴۶ سال		
		۱/۰۵	۱/۸۲	۵۱ سال به بالا		
		۱/۰۳	۳/۴۷	۴۵ تا ۳۰ سال		
۰/۰۱	۳/۹۴	۰/۹۷	۲/۷۶	۴۰ تا ۳۶ سال	آشنایی با نرم افزار Excel	۲۲
		۱/۱۴	۲/۸۷	۴۵ تا ۴۱ سال		
		۱/۳۴	۲/۸۳	۵۰ تا ۴۶ سال		
		۱/۱۵	۲/۲۸	۵۱ سال به بالا		
		۱/۰۹	۳/۵۴	۴۵ تا ۳۰ سال		
۰/۰۱	۳/۷۵	۱/۳۶	۳/۵۶	۴۰ تا ۳۶ سال	روان‌شناسی تحویلی	۲۴
		۱/۵۰	۳/۱۰	۴۵ تا ۴۱ سال		
		۰/۹۵	۲/۷۷	۵۰ تا ۴۶ سال		
		۱/۱۷	۳/۷۵	۵۱ سال به بالا		
		۱/۱۴	۳/۲۷	۴۵ تا ۳۰ سال		
۰/۰۱	۴/۲۳	۱/۱۱	۳/۷۹	۴۰ تا ۳۶ سال	آشنایی با اینترنت	۲۶

		۱/۱۸	۳/۲۱	۴۱ تا ۴۵ سال		
		۱/۰۵	۳/۰۸	۴۶ تا ۵۰ سال		
		۱/۲۰	۳/۸۵	۵۱ سال به بالا		
۰/۰۱	۷/۱۸	۱/۲۳	۳/۱۲	۳۰ تا ۳۵ سال	انگیزش و یاددهی اثربخش	۲۸
		۱/۲۵	۳/۷۸	۳۶ تا ۴۰ سال		
		۱/۴۵	۲/۸۱	۴۱ تا ۴۵ سال		
		۱/۱۸	۲/۷۵	۴۶ تا ۵۰ سال		
		۱/۴۸	۳/۸۵	۵۱ سال به بالا		
۰/۰۱	۳/۷۸	۰/۹۰	۲/۹۳	۳۰ تا ۳۵ سال	نحوه تدوین طرح درس	۲۹
		۰/۹۵	۳/۱۲	۳۶ تا ۴۰ سال		
		۱/۲۸	۲/۴۵	۴۱ تا ۴۵ سال		
		۰/۹۶	۲/۷۵	۴۶ تا ۵۰ سال		
		۱/۳۲	۳/۱۴	۵۱ سال به بالا		
۰/۰۱	۴/۰۴	۱/۰۶	۳/۸۷	۳۰ تا ۳۵ سال	آشنایی با نرم افزار Unix	۳۰
		۰/۹۴	۳/۲۰	۳۶ تا ۴۰ سال		
		۱/۰۶	۳/۰۴	۴۱ تا ۴۵ سال		
		۱/۳۳	۳/۳۳	۴۶ تا ۵۰ سال		
		۱/۴۱	۳/۳۲	۵۱ سال به بالا		
۰/۰۱	۴/۱۲	۱/۰۴	۳/۴۳	۳۰ تا ۳۵ سال	آمار توصیفی	۳۲
		۱/۰۲	۳/۴۲	۳۶ تا ۴۰ سال		
		۱/۱۰	۳/۴۵	۴۱ تا ۴۵ سال		
		۱/۴۶	۳/۴۱	۴۶ تا ۵۰ سال		
		۰/۹۲	۲/۴۲	۵۱ سال به بالا		
۰/۰۱	۳/۶۸	۱/۰۱	۴/۰۸	۳۰ تا ۳۵ سال	آشنایی با نرم افزار Office	۳۳
		۱/۰۵	۴/۰۳	۳۶ تا ۴۰ سال		
		۱/۱۹	۳/۴۸	۴۱ تا ۴۵ سال		
		۱/۱۳	۳/۵۰	۴۶ تا ۵۰ سال		
		۱/۱۲	۴	۵۱ سال به بالا		
۰/۰۱	۶/۷۷	۱/۱۵	۲/۳۱	۳۰ تا ۳۵ سال	روان‌شناسی تحولی	۳۵
		۱/۲۷	۲/۷۹	۳۶ تا ۴۰ سال		
		۱/۲۵	۲/۶۰	۴۱ تا ۴۵ سال		
		۰/۶۵	۲/۴۷	۴۶ تا ۵۰ سال		
		۰/۶۹	۱/۵۳	۵۱ سال به بالا		
۰/۰۱	۷/۳۷	۱/۴۵	۲/۸۱	۳۰ تا ۳۵ سال	آمار استنباطی	۳۶
		۱/۲۴	۳/۲۸	۳۶ تا ۴۰ سال		
		۱/۳۹	۳/۵۰	۴۱ تا ۴۵ سال		
		۱/۴۳	۳/۳۶	۴۶ تا ۵۰ سال		
		۰/۹۶	۲/۰۳	۵۱ سال به بالا		
۰/۰۱	۴/۱۶	۰/۸۱	۲/۹۷	۳۰ تا ۳۵ سال	آشنایی با متون علمی	۴۰
		۰/۷۱	۳/۲۶	۳۶ تا ۴۰ سال		
		۰/۹۱	۲/۷۱	۴۱ تا ۴۵ سال		
		۰/۹۱	۲/۸۳	۴۶ تا ۵۰ سال		
		۰/۶۵	۳/۱۴	۵۱ سال به بالا		

با تأکید بر میزان مقادیر F به دست آمده، مطرح می‌شود تفاوت معنی‌داری بین دیدگاه نمونه‌های ۳۰ تا ۳۵ سال، ۳۶ تا ۴۰ سال، ۴۱ تا ۴۶ سال و ۵۱ سال به بالا در ضرورت نیازمنجی آموزشی دوره‌های ۴، ۵، ۸، ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۵، ۱۶، ۱۷، ۱۸، ۱۹، ۲۱، ۲۲، ۲۴، ۲۶، ۲۸، ۲۹، ۳۰، ۳۲، ۳۴، ۳۵، ۳۶ و ۴۰، در سطح $\alpha = 0.05$ وجود دارد.

با رجوع به میانگین‌ها در هر چهار گروه، عنوان می‌شود که افراد با دامنه سنی ۳۰ تا ۳۵ سال، به

نیازسنجی آموزشی اعضاء هیئت علمی دانشگاه آزاد و دولتی و ...

ضرورت نیازسنجی آموزشی دوره‌های ۴، ۱۶، ۱۸، ۲۲، ۳۰ و ۳۳ تا ۴۰ سال، به ضرورت نیازسنجی آموزشی دوره‌های ۸، ۱۲، ۱۳، ۱۴ و ۴۰ تا ۴۶ سال، به ضرورت نیازسنجی آموزشی دوره‌های ۳۶، ۳۲ و ۵۱ سال به بالا، بیشتر به ضرورت نیازسنجی آموزشی ۵، ۱۵، ۱۹، ۲۴، ۲۶، ۲۸ و ۲۹ تأکید کرده‌اند.

لازم به ذکر است، میانگین افراد با دامنه سنی ۴۶ تا ۵۰ سال در تمامی دوره‌های آموزشی ذکر شده، پایین‌تر از دیگر سطوح سنی بوده است.

جدول ۱۱. تحلیل واریانس یکطرفه مرتبط با «نیازسنجی آموزشی» دوره‌ها از دیدگاه اعضاء هیئت علمی دانشگاه با تأکید بر «سابقه خدمت»

شماره سوال	گویه	سطوح	میانگین	انحراف معیار	میزان F	سطح معنی‌داری
۵	آشنایی با نیازسنجی	۵ تا ۱۰ سال	۳/۹۰	۱/۰۶	۶/۰۲	۰/۰۱
		۱۱ تا ۱۵ سال	۳/۳۷	۱/۰۷		
		۱۶ سال به بالا	۲/۳۰	۱/۳۷		
۶	ارزشیابی پیشرفت تحصیلی	۵ تا ۱۰ سال	۳/۷۰	۱/۱۱	۷/۶۶	۰/۰۱
		۱۱ تا ۱۵ سال	۲/۹۵	۱/۳۰		
		۱۶ سال به بالا	۲/۴۷	۱/۰۸		
۹	نحوه نگارش CV	۵ تا ۱۰ سال	۲/۶۹	۱/۱۰	۴/۲۶	۰/۰۱
		۱۱ تا ۱۵ سال	۲/۶۸	۱/۱۱		
		۱۶ سال به بالا	۳/۱۲	۱/۱۵		
۱۰	اصول برقراری ارتباط	۵ تا ۱۰ سال	۲/۵۶	۰/۸۸	۳/۶۳	۰/۰۵
		۱۱ تا ۱۵ سال	۲/۳۱	۰/۹۰		
		۱۶ سال به بالا	۲/۷۳	۱/۰۹		
۱۳	آشنایی با نرم‌افزار WORD	۵ تا ۱۰ سال	۳/۱۴	۱/۲۲	۷/۱۳	۰/۰۱
		۱۱ تا ۱۵ سال	۲/۸۸	۱/۱۳		
		۱۶ سال به بالا	۲/۴۸	۱/۰۵		
۱۸	آشنایی با نرم‌افزار DOS	۵ تا ۱۰ سال	۳/۰۲	۰/۹۸	۴/۹۲	۰/۰۱
		۱۱ تا ۱۵ سال	۳/۰۴	۱/۰۷		
		۱۶ سال به بالا	۲/۵۹	۱/۱۳		
۱۹	روش تحقیق	۵ تا ۱۰ سال	۲/۴۲	۰/۹۰	۱۷/۱۲	۰/۰۱
		۱۱ تا ۱۵ سال	۳/۷۶	۱/۰۷		
		۱۶ سال به بالا	۳/۴۳	۱/۲۶		
۲۳	آشنایی با نحوه مقاله نویسی به زبان انگلیسی	۵ تا ۱۰ سال	۲/۷۲	۱/۰۲	۳/۲۱	۰/۰۵
		۱۱ تا ۱۵ سال	۲/۵۰	۱/۱۵		
		۱۶ سال به بالا	۲/۹۵	۱/۲۰		
۳۲	آمار توصیفی	۵ تا ۱۰ سال	۳/۵۷	۱/۱۶	۵/۱۴	۰/۰۱

		۱/۲۱	۳/۴۷	۱۱ تا ۱۵ سال		
		۱/۳۱	۳/۰۱	۱۶ سال به بالا		
۰/۰۱	۵/۰۸	۰/۹۴	۴/۱۴	۵ سال	آشنایی با نرم افزار Office	۳۳
		۱/۰۱	۳/۷۱	۱۱ تا ۱۵ سال		
		۱/۲۸	۳/۶۲	۱۶ سال به بالا		
۰/۰۱	۵/۹۰	۱/۰۷	۴/۲۲	۵ سال	آشنایی با نرم افزار SPSS	۳۴
		۱/۲۰	۳/۷۳	۱۱ تا ۱۵ سال		
		۱/۱۸	۳/۶۳	۱۶ سال به بالا		
۰/۰۵	۳/۴۶	۰/۹۸	۲/۸۴	۵ سال	نحوه ارزشیابی نهایی (تراکمی)	۳۸
		۱/۰۱	۲/۴۰	۱۱ تا ۱۵ سال		
		۱/۱۲	۲/۷۵	۱۶ سال به بالا		

با تأکید بر میزان مقادیر F به دست آمده، مطرح می‌شود تفاوت معنی‌داری بین دیدگاه نمونه‌ها با سابقه خدمت ۵ تا ۱۰ سال، ۱۱ تا ۱۵ سال و ۱۶ سال به بالا در ضرورت نیازسنجی آموزشی دوره‌های ۵، ۶، ۹، ۱۰، ۱۳، ۱۸، ۱۹، ۲۳، ۳۲، ۳۳، ۳۴، ۳۸ و ۴۰ وجود دارد.

از این‌رو، با رجوع به میانگین‌ها در هر سه گروه، عنوان می‌شود افراد با سابقه خدمت ۵ تا ۱۰ سال، به ضرورت نیازسنجی آموزشی دوره‌های ۵، ۶، ۱۳، ۱۸، ۳۲، ۳۳، ۳۴ و ۳۸ و ۱۱ تا ۱۵ سال، به ضرورت نیازسنجی آموزشی دوره‌های ۱۸ و ۱۹، و ۱۶ سال به بالا، بیشتر به ضرورت نیازسنجی آموزشی دوره‌های ۹ و ۱۰ و ۲۳ تأکید کردند.

بحث و نتیجه‌گیری

با توجه به اینکه هدف اصلی تحقیق حاضر به اولویت‌بندی نیازهای آموزشی اعضاء هیئت علمی دانشگاه آزاد و دولتی معطوف است، از این‌رو، با استفاده از آمار توصیفی و برآورد میانگین‌های اعضاء هیئت علمی دانشگاه آزاد و دولتی به اولویت‌بندی نیازهای آموزشی دو گروه مذکور پرداخته و سپس به منظور بررسی دیدگاه نمونه نسبت به ضرورت دوره‌های آموزشی از t تک‌گروهی و مقایسه اولویت‌های آموزشی دو گروه (اعضاء هیئت دانشگاه آزاد و دولتی)، از مدل آماری t دو گروه مستقل استفاده به عمل آمد. از این‌رو، یافته‌های تحقیق نشان داد که مهم‌ترین نیازهای آموزشی اعضاء هیئت علمی دانشگاه آزاد به ترتیب عبارتند از:

جدول ۱۲. اولویت‌های نیازهای آموزشی از دیدگاه اعضاء هیئت علمی دانشگاه آزاد

اولویت	میانگین	گویه
اول	۳/۸۰	آشنایی با نحوه مقاله نویسی به زبان فارسی
اول	۳/۷۷	آشنایی با نرم‌افزار Office
اول	۳/۷۵	روش تحقیق
اول	۳/۷۴	آشنایی با نرم افزار Windows
اول	۳/۶۶	آشنایی با نرم‌افزار SPSS
اول	۳/۶۴	آشنایی با نیازستجی

همچنین، مهم‌ترین نیازهای آموزشی اعضاء هیئت علمی دانشگاه دولتی نیز به ترتیب زیر مطرح شدند:

جدول ۱۳. اولویت‌های نیازهای آموزشی از دیدگاه اعضاء هیئت علمی دانشگاه دولتی

اولویت	میانگین	گویه
اول	۴/۰۳	آشنایی با نرم‌افزار SPSS
اول	۳/۹۱	روش تحقیق
اول	۳/۹۰	آشنایی با نحوه مقاله نویسی به زبان فارسی
اول	۳/۸۵	آشنایی با نرم‌افزار Office
اول	۳/۷۱	اصول برنامه‌ریزی

همچنین، یافته‌های تحقیق نشان داد که تفاوت معنی‌داری بین دیدگاه اعضاء هیئت علمی دانشگاه آزاد و دولتی نسبت به نیازهای آموزشی آشنایی با نرم افزار Windows، آموزش زبان انگلیسی، نحوه ارائه شفاهی مقالات انگلیسی به صورت سخنرانی، اصول برنامه‌ریزی، فلسفه تعلیم و تربیت، روش‌های برقراری ارتباط موفق، آشنایی با نحوه مقاله نویسی به زبان انگلیسی، روان‌شناسی تحولی، نحوه تدوین طرح درس و آشنایی با نرم‌افزار SPSS وجود دارد. بدین ترتیب که اعضاء هیئت علمی دانشگاه آزاد به «آشنایی با نرم افزار Windows، نحوه ارائه شفاهی مقالات انگلیسی به صورت سخنرانی و روش‌های برقراری ارتباط موفق»، در حالی که اعضاء هیئت علمی دانشگاه دولتی به «آموزش زبان انگلیسی، نحوه ارائه شفاهی مقالات انگلیسی به صورت سخنرانی، اصول برنامه‌ریزی، روش‌های برقراری ارتباط موفق، آشنایی با نحوه مقاله نویسی به زبان انگلیسی، روان‌شناسی تحولی، نحوه تدوین طرح درس و آشنایی با نرم‌افزار SPSS»، تأکید کردند.

در بررسی دیدگاه نمونه‌ها با تأکید بر رشته تحصیلی، مشخص گردید رشته‌های علوم انسانی به «روش تحقیق، آشنایی با نرم‌افزار Unix، آمار توصیفی، آشنایی با نرم‌افزار SPSS، آمار استنباطی و

آشنایی با نرمافزار Lisrel»، رشته‌های پژوهشی-پیراپزشکی به «آشنایی با نرمافزار Access، آشنایی با آینن‌نامه‌های آموزشی و پرورشی، آشنایی با نرمافزار Excel، آشنایی با نرمافزار Power Point و انگلیزش و یاددهی اثربخش» و رشته‌های فنی-مهندسی به «آموزش زبان انگلیسی، آشنایی با فن ترجمه، آشنایی با نحوه مقاله نویسی به زبان فارسی، روان‌شناسی تحولی، آشنایی با اینترنت و آشنایی با متون علمی» تأکید کرده‌اند.

در بررسی دیدگاه نمونه‌های مود و زن مشخص گردید که نمونه‌های مرد، بیشتر از نمونه‌های زن، به ضرورت نیازمنجی آموزشی دوره‌های «آشنایی با نحوه مقاله نویسی به زبان فارسی، آمار استنباطی و آشنایی با نرمافزار Lisrel» اشاره نموده‌اند؛ در حالی که نمونه‌های زن، بیشتر به «آموزش زبان انگلیسی، اصول مدیریت، آشنایی با فن ترجمه، فلسفه تعلیم و تربیت، آشنایی با نرمافزار DOS، روش تحقیق، روش‌های برقراری ارتباط موفق، آشنایی با نحوه مقاله نویسی به زبان انگلیسی، روان‌شناسی تحولی، آشنایی با اینترنت، انگلیزش و یاددهی اثربخش، روان‌شناسی تحولی و آشنایی با متون علمی» تأکید کرده‌اند.

در بررسی دیدگاه نمونه‌های فوق‌لیسانس و دکتری، مشخص شد نمونه‌های فوق‌لیسانس بیشتر از نمونه‌های دکتری به ضرورت دوره‌های «الگوهای یاددهی-یادگیری، اصول مدیریت، آشنایی با نرمافزار Access، اصول برنامه‌ریزی، آشنایی با فن ترجمه، آشنایی با نرمافزار WORD، فلسفه تعلیم و تربیت، آشنایی با اصول کتابداری، آشنایی با نرمافزار DOS، روش‌های برقراری ارتباط موفق، آشنایی با نرمافزار Excel، اصول و فنون مصاحبه، آشنایی با نرمافزار Power Point، آشنایی با نرمافزار Unix، آشنایی با نحوه گزارش نویسی، آمار توصیفی، روان‌شناسی تحولی، آشنایی با نرمافزار Front page و آشنایی با متون علمی»، تأکید کردند.

در بررسی دیدگاه نمونه‌ها با سطوح سنی متفاوت مشخص گردید افراد در دامنه سنی ۳۰ تا ۳۵ سال، به ضرورت نیازمنجی آموزشی دوره‌های «اصول مدیریت، فلسفه تعلیم و تربیت، آشنایی با نرمافزار DOS، آشنایی با نرمافزار Excel، آشنایی با نرمافزار Unix و آشنایی با نرمافزار Office»، ۳۶ تا ۴۰ سال، به دوره‌های «تحویه ارائه شفاهی مقالات انگلیسی به صورت سخنرانی، آشنایی با فن ترجمه، آشنایی با نرمافزار WORD، آشنایی با آینن‌نامه‌های آموزشی و پرورشی، روش‌های برقراری ارتباط موفق، روان‌شناسی تحولی و آشنایی با متون علمی»، ۴۱ تا ۴۶ سال، به دوره‌های «آمار توصیفی، آمار استنباطی» و ۵۱ سال به بالا، بیشتر به «آشنایی با نیازمنجی، آموزش مکالمه زبان انگلیسی، روش تحقیق، روان‌شناسی تحولی، آشنایی با اینترنت، انگلیزش و یاددهی اثربخش و نحوه تدوین طرح درس» دوره‌ها تأکید کرند.

همچنین در بررسی دیدگاه نمونه‌ها با سابقه خدمت متفاوت نیز ملاحظه گردید افراد با سابقه خدمت ۵ تا ۱۰ سال، به ضرورت نیازمنجی آموزشی دوره‌های «آشنایی با نیازمنجی، ارزشیابی پیشرفت دو فصلنامه مدیریت و برنامه‌ریزی در نظامهای آموزشی / دوره ۳ / شماره ۴ / بهار ۱۳۸۹

تحصیلی، آشنایی با نرمافزار DOS، آشنایی با نرمافزار Office، آشنایی با نرمافزار SPSS، نحوه ارزشیابی نهایی (تراکمی)»، ۱۱ تا ۱۵ سال، به دوره‌های «روش تحقیق و آشنایی با نحوه مقاله نویسی به زبان انگلیسی» و ۱۶ سال به بالا، بیشتر به دوره‌های «تحووه نگارش CV، اصول برقراری ارتباط، آشنایی با نرمافزار WORD و آمار توصیفی» تأکید کرده‌اند.

در نهایت می‌توان مطرح نمود که یافته‌های تحقیق حاضر با یافته‌های تحقیقات فقهی رضایی (۱۳۷۳)، در حیطه اصول مدیریت و برنامه‌ریزی؛ فتحی واجارگاه (۱۳۷۵)، در حیطه اصول نیازسنجی آموزشی؛ و در کل با تمامی تحقیقات داخل و خارج از کشور پیرامون ضرورت نیازسنجی آموزشی هماهنگ می‌باشد. به گونه‌ای جزئی‌تر به همسو بودن یافته‌های تحقیق حاضر با یافته‌های تحقیقات داخل و خارج از کشور پرداخته می‌شود: در تحقیق کاشف (۱۳۷۰)، مشخص گردید که آموزش ضمن خدمت جامع در رشته‌های تربیت‌بدنی ارائه شود. در تحقیق فتحی واجارگاه (۱۳۷۴)، مطرح گردید که لزوم نیازسنجی آموزشی و ارزشیابی تشخیصی، تکوینی و تراکمی در آموزش و پرورش احساس می‌شود. در تحقیقی که از سوی شرکت‌های تابع سازمان گسترش صنایع (۱۳۷۴)، صورت گرفته است، نتایج مربوط به لزوم برگزاری دوره‌های آموزشی پیرامون بررسی فرآگیران از لحاظ حضور به موقع و آموخته‌های آنان و بررسی محیط کار اشاره شده است و مطرح گردیده که آموزش‌ها باید براساس نیازسنجی آموزشی استوار باشد. در تحقیق لطفی (۱۳۸۸)، مشاهده گردید که در کارکنان، نیازسنجی آموزشی در حیطه‌های اصول حسابداری، آموزش کامپیوترا، اخلاق و معارف، روان‌شناسی و علوم اجتماعی احساس می‌شود. در تحقیق معصومی (۱۳۷۹)، مطرح شده است که مدیران صدا و سیما به نیازسنجی آموزشی در حیطه مهارت مدیریتی، انسانی، قدرت تشخیص و ایجاد تقاضه و همکاری نیازمندند. در تحقیق انتصاری (۱۳۷۹) مطرح شده است که رشته‌های تحصیلی مربوط به مدیران از جمله الگوی تدریس در مهارت فنی، درک نیاز در مهارت‌های انسانی و تعمق در مهارت‌های ادارکی از نیازهای اساسی مدیران می‌باشد. وزارت فرهنگ و ارشاد (۱۳۸۱)، مطرح نموده است که نیازسنجی آموزشی در حیطه‌های اداری-مالی، مطبوعاتی، فرهنگی و هنری ضروری است. در تحقیق بازدار (۱۳۸۱)، به لزوم نیازسنجی آموزشی در مدیران مقاطع مختلف تحصیلی اشاره شده است. در تحقیق بختیار (۱۳۶۷)، به لزوم نیازسنجی آموزشی در کارشناسان رسته‌های اداری-مالی اشاره شده است. در تحقیق فتحی واجارگاه (۱۳۷۵)، به لزوم نیازسنجی آموزشی در کارشناسان تاکید شده است. در تحقیق مرادی (۱۳۷۳)، به لزوم نیازسنجی آموزشی در حیطه مدیریت آموزشی اشاره شده و در نهایت در تحقیق فقهی رضایی (۱۳۷۳)، به نیازسنجی آموزشی در حیطه انطباق شغلی تأکید گردیده است. لازم به ذکر است که در مقایسه با تحقیقات خارج از کشور نیز مطرح می‌شود که در تحقیق گراتون و چانگ (۲۰۰۴)، به لزوم نیازسنجی آموزشی با تأکید بر مدل نیازسنجی بوریخ، در تحقیق شری و مورس (۲۰۰۳)، به استفاده از نیازسنجی آموزشی در حیطه‌های تکنولوژی و مدیریت کلاس، در تحقیق هو (۲۰۰۲)، به لزوم نیازسنجی آموزشی

فیروز کیومرثی، دکتر کامبیز کامکاری و شهره شکرزاده

برای مربیان و در تحقیق وب (۲۰۰۲) به لزوم نیازسنجی آموزشی در حیطه فن‌آوری اطلاعات و آسیب‌شناسی اشاره شده است.

پیشنهادهای کاربردی

- ضروت گذراندن موضوعات درسی برای مدرسان به وضوح مشخص شود.
- با ایجاد علاقه و انگیزه در فراغیران و مدرسان، باعث شوند که علاقه آن‌ها نسبت به روزهای نخستین افزایش یابد؛ یعنی به مرور علاقه فراغیران و مدرسان افزایش پیدا کند.
- با ایجاد انگیزه پیشرفت و تشویق در فراغیران، آن‌ها را به سوی استفاده از منابع جانبی سوق دهند.
- مطالب درسی مطرح شده در دوره‌ها، به حدی کاربردی و جذاب باشند که فراغیران در انتهای دوره‌ها، بتوانند تغییرات متناسب با تدریس خوبیش را ایجاد نمایند.
- الگوهای یادده-یادگیری، متناسب با اهداف و محتوای کلاسها و با توجه به رشته‌های تحصیلی مدرسان طرح‌ریزی شود، به طوریکه آن‌ها بتوانند از این الگوهای یادده-یادگیری در کلاس‌های درسی خود استفاده نمایند.
- کلاس‌ها و آموزش‌های مرتبط با دوره‌ها، به روش حل مشکلات تدریس معطوف بوده تا مدرسان بتوانند با طی نمودن دوره‌ها، مشکلات مرتبط با تدریس خود را کاهش دهند.
- مطالب دوره‌های آموزشی هرچه بیشتر کاربردی بوده و از مباحث نظری صرف‌نظر شود.
- فضا و خدمات آموزشی را از لحاظ کیفیت ارتقاء بخشیده و به بهبود کیفیت و مناسب بودن فضا و خدمات آموزشی مانند پذیرایی، میز و صندلی، نور، تخته، رایانه و... بیشتر اهمیت داده شود تا برگزاری دوره‌ها به سهولت انجام شود.
- دوره‌های آموزشی بتواند با استفاده از استادیت مدرج و مسلط، انگیزه فراوانی را در محیط کلاس درسی برقرار کند.
- ارائه دوره‌های آموزشی در حیطه برنامه‌ریزی درسی
- ارائه دوره‌های آموزشی در حیطه الگوهای یادگیری-یاددهی
- ارائه دوره‌های آموزشی در حیطه الگوهای طرح درس
- ارائه دوره‌های آموزشی در حیطه روش تحقیق و فن تهییه پژوهش

محدودیت‌های تحقیق

- عدم تجانس بین نمونه‌های تحقیق انتخاب شده، به دلیل نمونه‌گیری از دو گروه کاملاً مستقل

(اساتید دانشگاه آزاد و دولتی).

- عدم دستکاری متغیر مستقل و اعمال متغیر آزمایشی و محدودیت در مقایسه بین گروه‌ها (آزمایش و کنترل)، بهدلیل توصیفی بودن روش تحقیق.

منابع

- مرزه حاج آقایی، عباس (۱۳۷۴). نیازسنجی آموزشی کارکنان اداری ادارات آموزش و پرورش استان خراسان. طرح تحقیقاتی، اداره کل آموزش و پرورش استان خراسان.
- طالبزاده، (۱۳۸۳). بررسی نیازهای آموزشی مدیران و کارشناسان فرهنگی بنیاد شهید انقلاب اسلامی به آموزش‌های خدمت، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد رودهن.
- فقیهی رضایی، محمد حسین (۱۳۷۳). بررسی نیازهای آموزشی مدیران ترویج جهاد سازندگی، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشکده کشاورزی، دانشگاه تربیت مدرس.
- فتحی واجارگاه، کورش (۱۳۷۵). نیازسنجی در برنامه‌ریزی آموزشی و درسی. تهران: انتشارات سازمان چاپ و انتشارات فرهنگ و ارشاد اسلامی.
- ابطحی، حسین (۱۳۷۷). آموزش و بهسازی منابع انسانی. تهران: مؤسسه مطالعات و برنامه‌ریزی آموزش سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران.
- معصومی، داود (۱۳۷۹). نیازسنجی آموزشی مدیران صدا در سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران. پایان نامه کارشناسی ارشد، رشته مدیریت آموزشی.
- لطفى، علی (۱۳۷۸). تعیین نیازهای آموزش کارکنان بانک ملی ایران در شهر اردبیل. پایان نامه کارشناسی ارشد در رشته مدیریت آموزشی.